

Bruxelles, 22. prosinca 2021.
(OR. en)

15296/21

**Međuinstitucijski predmet:
2021/0434(CNS)**

**FISC 253
ECOFIN 1299
IA 217**

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	22. prosinca 2021.
Za:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2021) 565 final
Predmet:	Prijedlog DIREKTIVE VIJEĆA o utvrđivanju pravila za sprečavanje zlouporabe fiktivnih subjekata u porezne svrhe i izmjeni Direktive 2011/16/EU

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2021) 565 final.

Priloženo: COM(2021) 565 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 22.12.2021.
COM(2021) 565 final

2021/0434 (CNS)

Prijedlog

DIREKTIVE VIJEĆA

**o utvrđivanju pravila za sprečavanje zlouporabe fiktivnih subjekata u porezne svrhe i
izmjeni Direktive 2011/16/EU**

{SEC(2021) 565 final} - {SWD(2021) 577 final} - {SWD(2021) 578 final} -
{SWD(2021) 579 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Europska komisija je 18. svibnja 2021. donijela Komunikaciju o oporezivanju poslovanja za 21. stoljeće¹ radi promicanja čvrstog, učinkovitog i pravednog sustava oporezivanja poslovanja u Europskoj uniji. U njoj se iznose kratkoročna i dugoročna vizija potpore oporavku Europe od pandemije bolesti COVID-19 i osiguranja odgovarajućih javnih prihoda u narednim godinama. Cilj joj je stvoriti pravedno i stabilno poslovno okruženje koje može potaknuti održiv rast u Uniji koji donosi velik broj radnih mjesta. Ovaj je prijedlog jedna od kratkoročnih, ciljanih inicijativa koje su najavljene u Komunikaciji kao sredstvo za poboljšanje postojećeg poreznog sustava usmjerena na osiguravanje pravednog i učinkovitog oporezivanja.

Iako je posljednjih godina u tom području ostvaren važan napredak, posebno donošenjem Direktive o suzbijanju izbjegavanja poreza (ATAD)² i proširenjem područja primjene Direktive o administrativnoj suradnji (DAC)³, pravni subjekti koji nemaju minimalnu poslovnu prisutnost ni gospodarsku aktivnost i dalje predstavljaju rizik da će se upotrebljavati u nepropisne porezne svrhe, kao što su utaja poreza i izbjegavanje plaćanja poreza, što su potvrdila nedavna brojna otkrića u medijima⁴. Iako mogu postojati valjani razlozi za upotrebu takvih subjekata, postoji potreba za poduzimanjem daljnjih mjera kako bi se suzbili slučajevi u kojima porezni obveznici izbjegavaju svoje obveze na temelju poreznog prava ili djeluju protiv stvarne svrhe poreznog prava zlouporabom poduzeća koja ne obavljaju nikakvu stvarnu gospodarsku aktivnost. Na taj se način nastoji smanjiti ukupna porezna obveza poreznih obveznika. To dovodi do prebacivanja poreznog opterećenja na poštene porezne obveznike i remeti donošenje poslovnih odluka na unutarnjem tržištu. Ako se takvi slučajevi učinkovito ne suzbiju, oni rezultiraju okruženjem nepoštenog poreznog natjecanja i nepravedne raspodjele poreznog opterećenja. Ova se Direktiva primjenjuje na sva poduzeća koja se smatraju poreznim rezidentima i koja imaju pravo dobiti potvrdu o poreznoj rezidentnosti u državi članici.

Radi borbe protiv praksi izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza, koje izravno utječu na funkcioniranje unutarnjeg tržišta, ovom se Direktivom utvrđuju pravila o suzbijanju izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza u određenom području. Njome se odgovara na zahtjev Europskog parlamenta za djelovanje EU-a u borbi protiv zlouporabe fiktivnih subjekata u porezne svrhe i, općenitije, na zahtjev nekoliko država članica, poduzeća i civilnog društva za snažniji i usklađeniji pristup EU-a borbi protiv izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza.

• Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području

Ova je Direktiva dio središnje strategije EU-a o izravnom oporezivanju trgovačkih društava kako bi se osiguralo da svi plaćaju odgovarajući dio poreza. Komisija je u posljednjem desetljeću dosljedno provodila politike za borbu protiv izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza.

¹ COM(2021) 251 final.

² Direktiva Vijeća (EU) 2016/1164 od 12. srpnja 2016. o utvrđivanju pravila protiv praksi izbjegavanja poreza kojima se izravno utječe na funkcioniranje unutarnjeg tržišta (SL L 193, 19.7.2016., str. 1.).

³ Direktiva Vijeća 2011/16/EU od 15. veljače 2011. o administrativnoj suradnji u području oporezivanja i stavljanju izvan snage Direktive 77/799/EEZ (SL L 64, 11.3.2011., str. 1.).

⁴ Vidjeti, na primjer, istragu OpenLux i noviji slučaj, Pandora Papers.

Konkretno, kao primjer, Komisija je 2012. objavila preporuku o agresivnom poreznom planiranju u kojoj je državama članicama preporučila posebne mjere protiv dvostrukog neoporezivanja i umjetnih aranžmana u porezne svrhe. Direktiva o suzbijanju izbjegavanja poreza (ATAD) donesena je 2016. kako bi se u državama članicama osigurala koordinirana provedba ključnih mjera protiv izbjegavanja plaćanja poreza koje proizlaze iz međunarodnih aktivnosti u okviru projekta za sprječavanje smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti. Istodobno, Direktiva o administrativnoj suradnji (DAC) od njezina donošenja 2011. nekoliko je puta revidirana i proširena kako bi se omogućila opsežna i pravodobna razmjena informacija povezanih s porezima u cijelom EU-a, među ostalim o poreznim mišljenjima i obveznom izvješćivanju poreznih posrednika o aranžmanima. Iz međunarodne perspektive od 2017. uveden je EU-ov popis nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe, među ostalim, kako bi se porezne osnovice država članica zaštitile od štetnih poreznih praksi trećih zemalja.

Međutim, postojeći porezni instrumenti na razini EU-a ne sadržavaju izričite odredbe koje se odnose na fiktivne subjekte, tj. subjekte koji ne obavljaju nikakvu stvarnu gospodarsku aktivnost, čak i ako se pretpostavlja da se bave nekom aktivnosti i koji se mogu zloupotrijebiti u svrhu izbjegavanja plaćanja poreza ili utaje poreza. Rizik koji bi takvi subjekti mogli predstavljati za jedinstveno tržište, a posebno za porezne osnovice država članica, dodatno su istaknuli nedavni skandali povezani s porezom.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije (moguće buduće inicijative važne za područje politike)**

Ova Direktiva nadovezuje se na Komunikaciju Komisije o oporezivanju poslovanja za 21. stoljeće te se njome nastoji postići čvrst, učinkovit i pravedan sustav oporezivanja poslovanja u EU-u i odražava jednu od političkih inicijativa predviđenih u toj komunikaciji. Time se dopunjuje niz drugih kratkoročnih i dugoročnih političkih inicijativa koje istodobno promiče Komisija. Među njima je i Prijedlog direktive o uspostavi globalne najniže razine oporezivanja multinacionalnih grupacija u Uniji. Ova Direktiva, čiji je cilj odvratiti od korištenja fiktivnih subjekata s poslovnim nastanom u Uniji u porezne svrhe, ima šire područje primjene od direktive o najnižoj razini oporezivanja jer obuhvaća sve subjekte i pravne aranžmane koji su porezni rezidenti u Uniji, bez ikakvog praga s obzirom na prihode. S druge strane, pravni okvir o najnižoj razini oporezivanja primjenjuje se samo na multinacionalne grupacije i velike nacionalne grupacije s ukupnim prihodima koji premašuju 750 milijuna EUR. Te su grupacije isto tako obuhvaćene područjem primjene ove Direktive. To je zato što te dvije inicijative imaju različite svrhe.

Pravni okvir o najnižoj razini oporezivanja odnosi se isključivo na stopu, tj. razinu oporezivanja. Ne odnosi se na potencijalno štetne značajke porezne osnovice. Ne uključuje ni ispitivanje ima li subjekt dostatnu poslovnu prisutnost za obavljanje aktivnosti koja mu je potrebna. Točno je da provedba pravila o najnižoj razini oporezivanja može u određenoj mjeri postupno odvratiti od osnivanja fiktivnih subjekata. Ipak, riječ je o nepoznatom ishodu koji se u ovoj fazi ne može jamčiti.

Osim toga, isključivanjem grupacija unutar područja primjene direktive o najnižoj razini oporezivanja iz područja primjene ove Direktive stvorilo bi se nejednako postupanje prema „subjektima” koji pripadaju manjim grupacijama i koji ne dosežu prag od 750 milijuna EUR. Naime, većinom bi velike multinacionalne grupacije dobile izuzeće od zahtjeva u pogledu transparentnosti i poreznih posljedica u skladu s ovom Direktivom.

Dodatne najavljene inicijative uključuju prijedloge da se od svih subjekata iz EU-a zahtijeva da svake godine objavljuju efektivnu poreznu stopu i da riješe problem poreznih olakšica za

trgovačka društva koja se financiraju zaduživanjem tako da osiguraju jednake uvjete na jedinstvenom tržištu za financiranje vlasničkim kapitalom kao i za financiranje zaduživanjem. Osim toga, ova je Direktiva usklađena s politikama Unije koje se odnose na transparentnost informacija o stvarnom vlasništvu te ih dopunjuje.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Zakonodavstvo o izravnim porezima nalazi se unutar područja primjene članka 115. Ugovora o funkcioniranju EU-a (UFEU). Tom odredbom predviđeno je da pravne mjere usklađivanja u skladu s tim člankom imaju pravni oblik direktive.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Ovaj je prijedlog u skladu s načelom supsidijarnosti. Zbog prirode predmeta potrebna je zajednička inicijativa na cijelom unutarnjem tržištu.

Cilj je pravila iz ove Direktive suzbiti prekogranično izbjegavanje plaćanja poreza i utaju poreza te osigurati zajednički okvir koji će se provoditi u nacionalnom zakonodavstvu država članica na koordinirani način. Takvi se ciljevi ne mogu primjereno ostvariti djelovanjem pojedinačnih država članica.

Uporaba pravnih subjekata i aranžmana bez minimalne poslovne prisutnosti radi izbjegavanja plaćanja poreza ili utaje poreza obično nije ograničena na državno područje samo jedne države članice. Ključno je obilježje relevantnih programa da istodobno obuhvaćaju porezne sustave više država članica. Stoga bi program koji bi uključivao upotrebu fiktivnog subjekta koji se nalazi u drugoj državi članici mogao utjecati na nekoliko država članica.

Revizijom pravila država članica o suzbijanju izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza utvrđena je fragmentacija u tom području. Neke su države članice razvile ciljana pravila ili prakse, uključujući kriterije poslovne prisutnosti, za sprječavanje zlorabe fiktivnih subjekata u području oporezivanja. Međutim, većina država članica ne primjenjuje ciljana pravila, nego se oslanja na opća pravila protiv zlorabe, koja se obično primjenjuju na svaki slučaj pojedinačno. Čak i u malobrojnim državama članicama koje su uspostavile ciljana pravila na nacionalnoj razini ta se pravila znatno razlikuju i odražavaju više nacionalnih poreznih sustava i prioriteta te nisu usmjerena na dimenziju unutarnjeg tržišta.

Postojeća fragmentacija mogla bi se ponoviti i čak produbiti ako bi države članice pojedinačno poduzimale mjere. Takvim bi se pristupom nastavile postojeće neučinkovitosti i narušavanja koji proizlaze iz odnosa različitih nacionalnih mjera. Ako je cilj donijeti funkcionalna rješenja za unutarnje tržište kao cjelinu i poboljšati njegovu (unutarnju i vanjsku) otpornost na prakse utaje poreza i izbjegavanja plaćanja poreza koje utječu ili mogu jednako utjecati na sve države članice, najprikladniji način da se to ostvari je koordinirana inicijativa na razini EU-a.

Nadalje, inicijativom EU-a dodala bi se vrijednost u odnosu na ono što se može postići mnoštvom mjera poduzetih na nacionalnoj razini. S obzirom na to da predviđena pravila imaju prekograničnu dimenziju i da se fiktivni subjekti obično upotrebljavaju za smanjenje porezne osnovice države članice koja nije ona u kojoj se nalazi fiktivni subjekt, nužno je da se u svim prijedlozima uravnoteže različiti interesi na unutarnjem tržištu i razmotri cjelovita slika kako bi se utvrdili zajednički ciljevi i rješenja. To se može postići samo izradom zakonodavstva na središnjoj razini. Nadalje, zajedničkim pristupom fiktivnim subjektima osigurala bi se pravna sigurnost i smanjili troškovi usklađivanja za poduzeća koja posluju u EU-u.

Takav je pristup stoga u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora o Europskoj uniji.

- **Proporcionalnost**

Predviđenim mjerama ne prelazi se ono što je nužno za osiguranje minimalne nužne razine zaštite unutarnjeg tržišta. Direktivom stoga nije predviđeno potpuno usklađivanje, nego samo minimalna zaštita poreznih sustava država članica.

Konkretno, Direktivom se predviđa provjera kako bi se državama članicama olakšalo da na koordiniran način u cijelom EU-u otkriju očite fiktivne subjekte koji se zloupotrebljavaju u porezne svrhe. Nacionalna pravila, uključujući pravila kojima se prenosi pravo EU-a, i dalje se primjenjuju kako bi se otkrili fiktivni subjekti koji nisu obuhvaćeni ovom Direktivom. Primjena nacionalnih pravila trebala bi se olakšati i mjerama iz ove Direktive jer će države članice imati pristup novim informacijama o fiktivnim subjektima. Nadalje, Direktivom se utvrđuju posljedice za fiktivne subjekte uzimajući u obzir sporazume i konvencije sklopljene između država članica i trećih zemalja radi ukidanja dvostrukog oporezivanja dobiti i, prema potrebi, kapitala.

Stoga se direktivom osigurava osnovni stupanj koordinacije unutar Unije u svrhu ostvarenja njezinih ciljeva. U tom kontekstu, ovaj prijedlog ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje njegovih ciljeva i on je stoga u skladu s načelom proporcionalnosti.

- **Odabir instrumenta**

Predlaže se direktiva, koja je jedini dostupni instrument u skladu s pravnom osnovom iz članka 115. UFEU-a.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Postojeće zakonodavstvo o suzbijanju izbjegavanja plaćanja poreza ne uključuje mjere usmjerene na poduzeća koja nemaju minimalnu poslovnu prisutnost u porezne svrhe. Stoga evaluacija nije relevantna.

- **Savjetovanja s dionicima**

GU TAXUD je 4. lipnja 2021. pokrenuo javno savjetovanje o mogućoj inicijativi za borbu protiv upotrebe fiktivnih subjekata i aranžmana u porezne svrhe. Sadržavalo je 32 pitanja kojima je cilj, među ostalim, razgraničiti problem i njegove uzroke te utvrditi odgovarajući oblik djelovanja EU-a i ključne značajke fiktivnih subjekata koji bi mogli biti zloupotrijebljeni u porezne svrhe. Savjetovanje je završeno 27. kolovoza 2021. te je zaprimljeno ukupno 50 odgovora.

Svi ispitanici potvrđuju da unatoč nedavnim mjerama EU-a za suzbijanje izbjegavanja plaćanja poreza i dalje postoji problem izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza, uključujući zlouporabu fiktivnih subjekata. Iako neki ispitanici pozdravljaju nove ciljne mjere za borbu protiv zlouporabe u području poreza, drugi smatraju da su potencijalno preuranjene.

Ispitanici ističu nedostatan kapacitet poreznih uprava država članica i neodgovarajuću administrativnu suradnju kao glavne uzroke problema.

Kad je riječ o zajedničkim obilježjima fiktivnih subjekata za koje postoji rizik od zlouporabe u porezne svrhe, većina ispitanika smatra da je jedno od njih nepostojanje vlastitog bankovnog računa i da je indikativno. Dionici se uglavnom slažu da je još jedno zajedničko obilježje to da direktori, u većini slučajeva, nemaju boravište u zemlji u kojoj se nalazi subjekt. Međutim, mišljenja dionika o relevantnosti drugih čimbenika, kao što je broj zaposlenika, nisu ujednačena.

Nadalje, ispitanici se slažu da je vjerojatnije da će fiktivni subjekti za koje postoji rizik od zlouporabe biti identificirani među subjektima koji se bave djelatnošću držanja i upravljanja vlasničkim kapitalom ili intelektualnim vlasništvom ili aktivnostima financiranja i leasinga. Iako ispitanici smatraju da se fiktivni subjekt za kojeg postoji opasnost od zlouporabe može osnovati u bilo kojem pravnom obliku, čini se da su trustovi u tom smislu nešto rizičniji. Pitanje je li subjekt malo ili srednje poduzeće (MSP) ne čini se relevantnim obilježjem koje treba uzeti u obzir.

Konkretno, 33 ispitanika, posebno poslovna i strukovna udruženja, pružila su opsežan doprinos koji nadilazi pitanja iz savjetovanja. Znatan dio tih ispitanika, za razliku od ostalih ispitanika, izrazio je zabrinutost zbog toga što novo zakonodavstvo EU-a usmjereno na izbjegavanje plaćanja poreza i utaju poreza zlouporabom fiktivnih subjekata možda neće biti pravodobno, isto s obzirom na međunarodne rasprave o globalnoj minimalnoj razini učinkovitog oporezivanja.

Nadalje, ti ispitanici naglašavaju da je problematično definirati što je fiktivni subjekt i da procjena nepostojanja poslovne prisutnosti ovisi o činjenicama i okolnostima pojedinačnog subjekta. Ističu da bi porezni obveznici trebali imati učinkovito pravo dostaviti dokaze o svojim posebnim okolnostima. Korisno je da su ti ispitanici dostavili i konkretne primjere struktura za koje bi se moglo smatrati da nemaju poslovnu prisutnost, tj. da su fiktivni subjekti, ali nisu uspostavljene kako bi se stekle porezne prednosti, nego iz valjanih komercijalnih razloga.

Osim javnog savjetovanja, ciljano je provedeno savjetovanje s nacionalnim stručnjacima za izravno oporezivanje. Sastanak Radne skupine IV. o poreznim pitanjima održan je 22. lipnja 2021. nakon čega su uslijedila bilateralna savjetovanja. Države članice općenito su izrazile potporu novoj inicijativi EU-a usmjerenoj na zlouporabu fiktivnih subjekata za stjecanje poreznih prednosti. Države članice pozdravile su definiciju zajedničkih pravila o zlouporabi fiktivnih subjekata zajedno s okvirom za administrativnu suradnju. Države članice ujedno su zagovarale široko područje primjene novih mjera i naglasile da bi MSP-ovi trebali biti jednako obuhvaćeni. Među dostupnim opcijama politike države članice izrazile su potporu regulatornom djelovanju.

Pri sastavljanju prijedloga Komisija je uzela u obzir rezultate savjetovanja. Konkretno, među različitim opcijama politike Komisija je odlučila nastaviti s prijedlogom regulatornog i obvezujućeg djelovanja, tj. direktive na temelju članka 115. UFEU-a. Nadalje, predloženo je da se u direktivi razlikuju subjekti za koje postoji rizik da su fiktivni i zloupotrebljavaju se radi stjecanja poreznih prednosti s obzirom na skup obilježja koja su zajednička takvim subjektima. Međutim, određeni fiktivni subjekti unaprijed su isključeni jer se obično upotrebljavaju u valjane komercijalne svrhe. Pri osmišljavanju posebnih kriterija kojima bi se izdvojili rizični subjekti i definiranju slučajeva koje bi trebalo isključiti jer ne predstavljaju rizik od izbjegavanja plaćanja poreza ili utaje poreza Komisija se oslonila na doprinos dionika. MSP-ovi nisu isključeni iz prijedloga jer postoji široka suglasnost da predstavljaju određene rizike. Budući da je sadržaj u konačnici pitanje činjenica i okolnosti, Direktiva uključuje mehanizam kojim se poreznim obveznicima omogućuje osporavanje rezultata ispitivanja u njemu, među ostalim dokazivanjem komercijalnih, neporeznih motiva koji su

temelj određene strukture. Isto tako, strukture koje nisu uspostavljene s glavnom svrhom stjecanja porezne prednosti mogu iskoristiti mehanizam za podnošenje zahtjeva za prethodno izuzeće.

Kad je riječ o pitanju bi li mjere usmjerene na zlouporabu fiktivnih subjekata u porezne svrhe bile pravodobne ili preuranjene, Komisija smatra da postoji jasna potreba za takvim mjerama. Potreba za takvim mjerama jasno se javlja nakon stalnih skandala o zlouporabi fiktivnih subjekata u cijelom svijetu, a posebno na jedinstvenom tržištu. Budućom primjenom pravila o globalnom minimalnom učinkovitom oporezivanju ne bi se u potpunosti riješilo pitanje fiktivnih poduzeća jer bi se ta pravila primjenjivala samo na multinacionalna poduzeća koja dosežu prag od 750 milijuna EUR, zbog čega sva poduzeća ne bi bila obuhvaćena tim pragom. Isto tako, Komisija smatra da je zaštita poreznih osnovica država članica još važnija kako bi se osiguralo održivo gospodarstvo u iznimnim okolnostima zdravstvene krize.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Pri utvrđivanju odgovarajućih mjera za suzbijanje zlouporabe fiktivnih subjekata u porezne svrhe Komisija se oslanjala na opsežnu studiju koju je proveo Međunarodni ured za fiskalnu dokumentaciju (IBFD). Studija je dostavljena Komisiji u okviru javnog savjetovanja. Zaključak te studije jest da postojeće mjere EU-a protiv izbjegavanja plaćanja poreza nisu dovoljne za rješavanje poreznih pitanja povezanih s fiktivnim poduzećima te da treba pozdraviti koordinirano djelovanje kojim se promiče prekogranična dosljednost u primjenjivom poreznom tretmanu fiktivnih aranžmana. Ujedno primjećuje da su pravila država članica koja su posebno usmjerena na fiktivne aranžmane relativno rijetka. Osim toga, Komisija se oslonila na studiju o fiktivnim poduzećima koju je proveo vanjski ugovorni suradnik i koja je naručena neovisno o ovoj inicijativi.

Komisija se oslonila na rezultate tih studija pri definiranju posebnih značajki koje bi trebale izdvojiti subjekte za koje postoji jasan rizik da su fiktivni i zloupotrebljavaju se za stjecanje poreznih prednosti.

- **Procjena učinka**

U okviru priprema za ovu inicijativu provedena je procjena učinka.

Odbor za nadzor regulative izdao je 22. listopada 2021. pozitivno mišljenje sa zadržkama o dostavljenoj procjeni učinka u odnosu na ovaj prijedlog, uključujući nekoliko prijedloga za poboljšanje⁵. Izvješće o procjeni učinka dodatno je revidirano u skladu s tim, kako je objašnjeno u nastavku.

U procjeni učinka ispituju se četiri opcije politike osim osnovnog scenarija, tj. bez poduzimanja mjera. Prva opcija bila je provedba neobvezujućih pravnih mjera proširenjem nadležnosti postojećeg instrumenta za istorazinsku ocjenu, odnosno Kodeksa o postupanju pri oporezivanju poslovanja. Kao alternativa, u procjeni učinka ispitana je mogućnost da Komisija donese preporuku državama članicama. Međutim, može se očekivati da će neobvezujući pravni instrumenti imati ograničen učinak na rješavanje problema zlouporabe fiktivnih subjekata u porezne svrhe jer je riječ o prekograničnom problemu čije rješavanje zahtijeva dosljedan pristup u cijelom EU-u koji se ne može osigurati neobvezujućim zakonodavstvom.

⁵ [Ured za publikacije: umetnuti poveznice na sažetak i pozitivno mišljenje Odbora za nadzor regulative nakon objave].

Druga, treća i četvrta opcija regulatorne su i propisuju skup pravila koja bi trebalo uspostaviti u svim državama članicama. Razlikuju se u mjeri u kojoj se zahtijeva koordinacija. Drugom opcijom predviđena je koordinacija kriterija i postupaka za utvrđivanje fiktivnih subjekata te koordinacija njihova tretmana. Treća opcija, uz drugu opciju, uključuje i mehanizam za automatsku razmjenu informacija. Četvrta opcija uz treću opciju obuhvaća propisivanje sankcija protiv neusklađenih subjekata.

Različite opcije uspoređene su prema sljedećim kriterijima: a) učinkovitost u smanjenju zlouporabe fiktivnih subjekata, b) porezni dobitak za javne financije, c) troškovi usklađivanja za poduzeća, d) troškovi usklađivanja za porezne uprave, e) neizravni učinci na jedinstveno tržište, f) neizravni učinci na tržišno natjecanje među poduzećima, g) neizravni učinci na konkurentnost EU-a, h) neizravni učinci – socijalni učinci i i) usklađenost. Usporedba je pokazala da se može očekivati da će druga, treća i četvrta opcija, unatoč njihovim troškovima, biti učinkovite u ispunjavanju ciljeva ove inicijative. Čini se da četvrta opcija daje najbolje rezultate od svih. Konkretno, očekuje se da će se njome osigurati najviša razina usklađenosti subjekata u području primjene, dok je ona u skladu s trenutačnim programom EU-a za borbu protiv izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza te se temelji na postojećim sustavima za razmjenu informacija.

Učinci na gospodarstvo

Na procjenu učinaka na gospodarstvo utjecala su ograničenja podataka jer se inicijativa odnosi na vrstu subjekta za koju ne postoji dostatno podataka ni općeprihvatljiva definicija.

Koristi

Međutim, očekuje se da će opcija kojoj se daje prednost (četvrta opcija) pozitivno utjecati na gospodarstvo. Kao glavna izravna korist očekuje se povećanje naplate poreznih prihoda zbog smanjenja zlouporabe fiktivnih subjekata u EU-u. Čak i malo smanjenje trenutačnog procijenjenog poreznog gubitka (procijenjeno na oko 20 milijardi EUR u EU-u) predstavljat će znatna dodatna javna sredstva. Četvrta je opcija najučinkovitija jer se rezultat utvrđivanja postojanja fiktivnog subjekta podupire razmjenom informacija među državama članicama i zajedničkim sustavom sankcija na razini EU-a. Zbog sankcija bi se mogle ostvariti određene dodatne izravne koristi od regulatornih naknada. Inicijativa će imati i znatne neizravne koristi. Zahvaljujući tom djelovanju prikupit će se vrijedne informacije kako bi se bolje razumjela pojava fiktivnih subjekata u porezne svrhe. Ujedno će pokazati da EU predano radi na iskorjenjivanju izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza unutar svojih granica, čime će se potaknuti ispunjavanje poreznih obveza.

Troškovi

Glavni troškovi povezani s odabranom opcijom povećanje je troškova usklađivanja za poduzeća i porezne uprave. Očekuje se da će se troškovi ispunjavanja poreznih obveza za poduzeća povećati na ograničen način. Općenito, troškovi bi trebali biti relativno ograničeni jer se očekuje da će broj poduzeća obuhvaćenih područjem primjene ove inicijative biti mali (manje od 0,3 % svih trgovačkih društava iz EU-a), a dodatne podatke koje trebaju dostaviti subjekti obuhvaćeni područjem primjene trebalo bi moći lako pronaći i relativno jednostavno dostaviti. Isto se tako očekuje neznatno povećanje troškova poreznih uprava. Porezne uprave trebale bi proširiti svoje kapacitete kako bi upravljale informacijama kojima će imati pristup, uvele sustave kojima se podupire razmjena informacija i izvršavale predložene sankcije. Cilj je ovog prijedloga, interno, pronaći dobru ravnotežu između pozitivnih učinaka i dodatnog opterećenja. Postoje rizici u pogledu sposobnosti država članica da se nose s novim odgovornostima, primjerice u području upravljanja poreznim mišljenjima.

Najvažnije uvedene promjene

Odbor za nadzor regulative izdao je pozitivno mišljenje sa zadržkama o procjeni učinka. Konkretno, Odbor za nadzor regulative naveo je da procjena učinka nije jasna u smislu toga zašto bi se izbjegavanje plaćanja poreza i utaja poreza trebali rješavati zajedno te po čemu se razlikuju zakoniti fiktivni subjekti od onih koji se zloupotrebljavaju u porezne svrhe. Odbor za nadzor regulative istaknuo je i da procjena učinka ne pruža dovoljan pregled mogućih alternativnih i/ili dopunskih mjera, osim uvođenja zakonodavstva EU-a. Nadalje, Odbor za nadzor regulative naveo je da bi procjenu učinka trebalo poboljšati u pogledu kvantitativnih procjena, posebno troškova usklađivanja za poduzeća, te bi u glavnoj analizi trebalo bolje uzeti u obzir različita stajališta dionika. U Prilogu I. procjeni učinka objašnjeno je kako su zadržke Odbora uzete u obzir. Revidirano je nekoliko dijelova procjene učinka i dodani su novi dijelovi kako bi se uzele u obzir dvojbe koje je izrazio Odbor za nadzor regulative. Kao prvo, dodan je novi odjeljak kako bi se objasnilo, među ostalim i navođenjem primjera, da se fiktivni subjekti mogu na sličan način upotrebljavati za izbjegavanje plaćanja poreza i utaju poreza te zašto stoga ima smisla da se ta dva problema zajednički rješavaju. Osim toga, procjena učinka revidirana je kako bi se pojasnilo da je razlika između zakonitih i nezakonitih fiktivnih subjekata pitanje načina na koji se upotrebljavaju, a ne njihove strukture. Drugo, procjena učinka proširena je kako bi se detaljno odrazile različite alternative razmatrane u ranoj fazi kako bi se suzbila problematična upotreba fiktivnih subjekata u poreznom području. U tom je smislu objašnjeno zašto se ne promiče mogućnost reguliranja pružatelja usluga trusta i trgovačkih društava kao samostalna ili dopunska mjera. Dodatno su analizirani i razlozi zbog kojih se smatralo da je opcija primjerena svrsi. Treće, procjena učinka revidirana je kako bi se uključile dodatne pojedinosti o procijenjenim troškovima usklađivanja za poduzeća i uprave, a posebno pojedinosti o obrazloženju procjena, dodatnim argumentima i novim dokazima. Osim toga, revidirano je nekoliko odjeljaka glavnog dijela procjene učinka kako bi se uključili relevantni doprinosi dionika prikupljeni u okviru javnih i posebnih postupaka savjetovanja.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Vidjeti Zakonodavni financijski izvještaj.

5. DRUGI ELEMENTI

• Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Ovaj bi prijedlog, nakon njegova donošenja u obliku direktive, trebalo prenijeti u nacionalno pravo država članica do 30. lipnja 2023. te bi trebao stupiti na snagu 1. siječnja 2024. Za potrebe praćenja i evaluacije provedbe Direktive države članice svake godine dostavljaju Komisiji relevantne informacije po poreznoj godini, uključujući popis statističkih podataka. Relevantne informacije utvrđene su u članku 12. Direktive.

Svakih pet godina nakon [1. siječnja 2024.] Komisija podnosi izvješće o primjeni ove Direktive Europskom parlamentu i Vijeću. Rezultati ovog prijedloga obuhvaćeni su u izvješću o procjeni koje se podnosi Europskom parlamentu i Vijeću, a koje će biti objavljeno [1. siječnja 2029.].

• Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga

Direktiva je sveobuhvatna i njome se nastoje obuhvatiti sva poduzeća koja se mogu smatrati poreznim rezidentima u državi članici, bez obzira na njihov pravni oblik. U tom smislu

obuhvaća i pravne aranžmane, kao što su partnerstva, koji se smatraju rezidentima u svrhu oporezivanja u državi članici.

Direktiva je usmjerena na poseban sustav koji se koristi za izbjegavanje plaćanja poreza ili utaju poreza. Taj sustav podrazumijeva osnivanje poduzeća unutar EU-a za koje se pretpostavlja da se bave gospodarskom aktivnosti, ali koja u stvarnosti ne obavljaju nikakvu gospodarsku aktivnost. Umjesto toga, razlog zbog kojeg se ti sustavi primjenjuju jest omogućiti da određene porezne prednosti ostvaruje ovlašteni korisnik ili grupacija kojoj pripadaju, u cjelini. Na primjer, financijsko holding poduzeće može prikupljati sva plaćanja od financijskih aktivnosti poduzeća u različitim državama članicama EU-a te pritom iskorištavati izuzeća od poreza po odbitku na temelju Direktive o kamatama i licencijama⁶, a zatim prenijeti taj prihod na povezano poduzeće u jurisdikciji treće zemlje s niskim porezom te tako iskoristiti povoljne porezne ugovore ili čak nacionalno porezno pravo određene države članice. Kako bi se iskorijenio taj sustav, ovom se Direktivom utvrđuje provjera koja će pomoći državama članicama da identificiraju poduzeća koja se bave gospodarskom aktivnošću, ali koja nemaju minimalnu poslovnu prisutnost i zloupotrebljavaju se za stjecanje poreznih prednosti. Taj se test obično naziva „provjera poslovne prisutnosti”. Osim toga, Direktivom se uvode porezne posljedice za poduzeća koja nemaju minimalnu poslovnu prisutnost (fiktivni subjekti). Njome se osim toga predviđa automatska razmjena informacija te mogućnost da jedna država članica podnese drugoj zahtjev za porezne revizije šire skupine poduzeća koja predstavljaju rizik (jer ispunjavaju određene uvjete), ali ne zadovoljavaju nužno kriterij nedovoljne poslovne prisutnost u smislu ove Direktive. Definicija odgovarajućeg poreznog tretmana i razmjena informacija trebali bi odvratiti subjekte od korištenja ciljanog sustava tako da neutraliziraju sve stečene porezne prednosti ili one koje mogu biti stečene.

S obzirom na prethodno navedeno Direktiva je strukturirana tako da u osnovi odražava logički slijed svakog koraka prethodno opisane provjere prisutnosti. Provjera ima sedam koraka: poduzeća koja bi trebala izvješćivati (zbog toga što je utvrđeno da „predstavljaju rizik”), izvješćivanje, mogućnost oslobođenja od obveze izvješćivanja zbog nedostatka poreznih motiva, pretpostavka o nepostojanju minimalne poslovne prisutnosti, mogućnost osporavanja, porezne posljedice, automatska razmjena informacija stavljanjem na raspolaganje podataka u središnjem direktoriju, kao i mogućnost podnošenja zahtjeva za provođenje porezne revizije.

Poduzeća koja bi trebala izvješćivati

U prvom se koraku utvrđuju razlike između poduzeća za koje postoji rizik da nemaju poslovnu prisutnost i budu zloupotrijebljena u porezne svrhe i onih za koje je taj rizik nizak. Rizični slučajevi su oni koji istodobno imaju niz obilježja koja se obično mogu prepoznati u poduzećima koja nemaju poslovnu prisutnost. Ti se kriteriji obično nazivaju „kriteriji za ulazak u provjeru”. Niskorizični slučajevi su oni koji ne ispunjavaju te kriterije ili ispunjavaju samo neke od njih, tj. oni koji ne ulaze u provjeru.

Cilj je relevantnih kriterija za ulazak u provjeru utvrditi da rizik predstavljaju ona poduzeća koja se naizgled bave prekograničnim aktivnostima koje su geografski mobilne te koja se osim toga u upravljanju obično oslanjaju na druga poduzeća, posebno profesionalne treće pružatelje usluga ili jednakovrijedne poslovne subjekte.

⁶ Direktiva Vijeća 2003/49/EZ od 3. lipnja 2003. o zajedničkom sustavu oporezivanja isplate kamata i licencije između povezanih trgovačkih društava različitih država članica (SL L 157, 26.6.2003., str. 49.).

Niskorizični slučajevi koji ne ulaze u provjeru nisu relevantni za potrebe Direktive. Resursi se stoga mogu usredotočiti na najrizičnije slučajeve, tj. one koji imaju sve relevantne značajke i stoga ulaze u provjeru.

Radi porezne sigurnosti poduzeća koja obavljaju određene aktivnosti izričito su isključena te se stoga od samog početka smatraju niskorizičnima i nevažnima za potrebe Direktive. Među njima su poduzeća koja ne bi ušla u provjeru ili bi se, da uđu u kasnijoj fazi provjere, smatrala nevažnima za potrebe Direktive. Za poduzeća koja su obuhvaćena bilo kojim isključenjem ne mora se razmatrati ulaze li u provjeru.

Izvjешćivanje

Samo poduzeća za koja se u prvom koraku smatra da su predstavljaju rizik prelaze u drugi korak koji je suština same provjere poslovne prisutnosti. Zbog činjenice da predstavljaju rizik, od tih se poduzeća traži da u svojoj poreznoj prijavi izvijeste o svojoj poslovnoj prisutnosti.

Izvjешćivanje o poslovnoj prisutnosti znači pružanje određenih informacija, koje obično već proizlaze iz porezne prijave poduzeća, na način kojim se olakšava procjena aktivnosti koju obavlja poduzeće. Naglasak je na posebnim okolnostima koje su obično prisutne u poduzeću koje obavlja znatnu gospodarsku aktivnost.

Tri elementa smatraju se važnima: prvo, prostori dostupni za isključivu upotrebu poduzeću; drugo, najmanje jedan vlastiti i aktivan bankovni račun u Uniji i treće, najmanje jedan direktor ima boravište u blizini poduzeća i posvećen je njegovim aktivnostima ili, alternativno, poduzeće ima dovoljan broj zaposlenika koji su uključeni u njegove osnovne aktivnosti kojima se ostvaruje prihod i imaju boravište u blizini poduzeća. Predanost direktora aktivnostima poduzeća može se dokazati njegovim kvalifikacijama, koje bi trebale biti takve da direktoru omogućuju aktivnu ulogu u postupcima donošenja odluka, formalnim ovlastima koje su mu povjerene i njegovim stvarnim sudjelovanjem u svakodnevnom upravljanju poduzećem. Ako nijedan direktor s potrebnim kvalifikacijama nema boravište u blizini poduzeća, druga je mogućnost očekivati da poduzeće ima odgovarajuću vezu s prijavljenom državom članicom porezne rezidentnosti ako je većina njegovih zaposlenika koji obavljaju svakodnevne funkcije porezni rezident blizu te države članice. Donošenje odluka trebalo bi se odvijati i u državi članici poduzeća. Ti su posebni elementi odabrani na temelju međunarodnog standarda o znatnoj gospodarskoj aktivnosti u porezne svrhe.

Treba imati na umu da su ti elementi utvrđeni u odnosu na poduzeća s prekograničnim aktivnostima koje su geografski mobilne i koja nemaju resurse za vlastitu upravu.

Nadalje, izvješće mora biti popraćeno zadovoljavajućom dokaznom dokumentacijom, koji bi ujedno trebali biti priloženi poreznoj prijavi, ako već nisu uključeni u nju. Cilj je potrebnih dokaza omogućiti poreznim upravama da izravno provjere istinitost dostavljenih informacija te da dobiju opći pregled situacije poduzeća kako bi se razmotrilo je li potrebno pokrenuti poreznu reviziju.

Pretpostavka nepostojanja minimalne poslovne prisutnosti i zlouporaba poreza

U trećem koraku provjere propisuje se odgovarajuća procjena informacija koje je poduzeće dostavilo u drugom koraku u pogledu prisutnosti. U njemu se navodi kako bi rezultat izvješćivanja, tj. izjava poduzeća da ima ili nema relevantne elemente, trebala biti kvalificirana, barem na prvi pogled.

Za poduzeće koje predstavlja rizik, s obzirom na to da je ušlo u provjeru i čije izvješćivanje isto tako dovodi do zaključka da nema barem jedan od bitnih relevantnih elemenata prisutnosti, trebalo bi pretpostaviti da je „fiktivno” u smislu Direktive, tj. da nema prisutnosti i da se zloupotrebljava u porezne svrhe.

Za poduzeće koje predstavlja rizik, ali čije izvješće otkriva da ima sve relevantne elemente prisutnosti, trebalo bi pretpostaviti da nije „fiktivno” u smislu Direktive. Međutim, ta pretpostavka ne isključuje da porezne uprave i dalje smatraju da je takvo poduzeće:

- fiktivno u smislu Direktive jer dostavljena dokazna dokumentacija ne potvrđuje prijavljene informacije, ili
- fiktivno ili nema znatnu gospodarsku aktivnost prema nacionalnim pravilima osim ove Direktive, uzimajući u obzir dostavljenu dokaznu dokumentaciju i/ili dodatne elemente; ili
- nije stvarni vlasnik bilo kojeg toka prihoda koji mu je isplaćen.

Osporavanje

U četvrtom koraku poduzeće za koje se pretpostavlja da je fiktivno i da se zlorabljiva u porezne svrhe u smislu Direktive ima pravo dokazati suprotno, tj. dokazati da ima prisutnost ili da u svakom slučaju nije zlorabljeno u porezne svrhe. Ta je prilika vrlo važna jer se provjera poslovne prisutnosti temelji na pokazateljima i kao takva možda ne obuhvaća konkretne činjenice i okolnosti pojedinačnog slučaja. Porezni obveznici stoga će imati učinkovito pravo dokazati da nisu fiktivna poduzeća u smislu Direktive.

Kako bi osporili pretpostavku da su fiktivno poduzeće, porezni obveznici trebali bi predložiti konkretne dokaze o aktivnostima koje obavljaju i načinu na koji to čine. Očekuje se da će dostavljeni dokazi uključivati informacije o komercijalnim (tj. neporeznim) razlozima za osnivanje i održavanje poduzeća kojem nisu potrebni vlastiti prostori i/ili bankovni račun i/ili posebna uprava ili zaposlenici. Očekuje se i da će sadržavati informacije o sredstvima kojima se to poduzeće koristi za stvarno obavljanje svoje aktivnosti. Ujedno se očekuje i da će sadržavati informacije koje omogućuju provjeru povezanosti između poduzeća i države članice čiji tvrdi da je porezni rezident, tj. kako bi se provjerilo donose li se tamo ključne odluke o aktivnostima kojima poduzeće ostvaruje vrijednost.

Iako su prethodno navedene informacije ključne i poduzeće koje osporava pretpostavku mora ih dostaviti, ono može dostaviti dodatne informacije kojima dokazuje svoje argumente. Te bi informacije zatim trebala procijeniti porezna uprava države porezne rezidentnosti poduzeća. Ako porezna uprava utvrdi da je poduzeće uspješno osporilo pretpostavku da je fiktivno u smislu Direktive, trebala bi moći potvrditi ishod postupka osporavanja za relevantnu poreznu godinu. S obzirom na to da će se postupkom osporavanja koji dovodi do zaključka da postoji minimalna poslovna prisutnost u porezne svrhe vjerojatno stvoriti opterećenje za poduzeće i za poreznu upravu, valjanost osporavanja moći će se produljiti za dodatnih pet godina (tj. za ukupno najviše šest godina) nakon relevantne porezne godine, pod uvjetom da se pravne i činjenične okolnosti koje je dokazalo poduzeće ne promijene. Nakon tog razdoblja poduzeće će morati ponovno osporiti pretpostavku ako to bude željelo.

Izuzeci zbog nepostojanja poreznog motiva

Postoji mogućnost da se poduzeće koje ulazi u provjeru i/ili ne ispunjava zahtjev minimalne poslovne prisutnosti koristi za stvarne poslovne aktivnosti, a da pritom ne stječe porezne prednosti za sebe, grupaciju društava čiji je dio ili za krajnjeg stvarnog korisnika. Takvo bi poduzeće trebalo imati mogućnost u bilo kojem trenutku to dokazati i zatražiti izuzeće od obveza iz ove Direktive.

Kako bi zatražilo takvo izuzeće, od poduzeća se očekuje da dostavi elemente koji omogućuju usporedbu porezne obveze strukture ili grupacije čiji je dio s njegovim posredovanjem i bez njega. To je slično preporučenom postupku koji se poduzima kako bi se procijenile sve vrste

sustava za agresivno porezno planiranje (Preporuka Komisije od 6. prosinca 2012. o agresivnom poreznom planiranju)⁷.

Kao što je to slučaj s osporavanjem pretpostavke, porezna uprava prijavljenog mjesta porezne rezidentnosti poduzeća može se smatrati najprimjerenijom za ocjenu relevantnih dokaza koje je podnijelo poduzeće. Ako je porezna uprava uvjerena da posredovanje određenog poduzeća unutar grupacije ne utječe na poreznu obvezu grupe, trebala bi moći potvrditi da ne postoji rizik da se poduzeće utvrdi kao „fiktivno” na temelju ove Direktive za poreznu godinu. S obzirom na to da će se postupkom dobivanja izuzeća koji dovodi do zaključka da nema izbjegavanja plaćanja poreza ili utaje poreza vjerojatno stvoriti opterećenje za poduzeće i poreznu upravu, valjanost izuzeća moći će se produljiti za dodatnih pet godina (tj. za ukupno najviše šest godina), pod uvjetom da se pravne i činjenične okolnosti koje je dokazalo poduzeće ne promijene. Nakon tog razdoblja poduzeće će morati ponovno podnijeti zahtjev za izuzeće ako želi nastaviti biti izuzeto te može dokazati da i dalje ima pravo na to.

Posljedice

Nakon što se pretpostavi da je poduzeće fiktivno u smislu Direktive i ono ne ospori takvu pretpostavku, trebale bi se početi primjenjivati porezne posljedice. Te bi posljedice trebale biti proporcionalne i usmjerene na neutralizaciju njegova poreznog učinka, tj. onemogućavanje svih poreznih prednosti koje su ostvarene ili bi se mogle ostvariti putem poduzeća u skladu sa sporazumima ili konvencijama na snazi u državi članici poduzeća ili relevantnim direktivama EU-a, posebno direktivama Vijeća 2011/96/EU o zajedničkom sustavu oporezivanja koji se primjenjuje na matična društva i društva kćeri iz različitih država članica i 2003/49/EZ o zajedničkom sustavu oporezivanja isplate kamata i licencije između povezanih trgovačkih društava različitih država članica. Te bi prednosti zapravo bile onemogućene ako bi se zanemarili relevantni sporazumi, konvencije i direktive EU-a kad je riječ o poduzeću za koje je utvrđeno da nema minimalnu poslovnu prisutnost i koje nije dokazalo suprotno.

S obzirom na to da za ostvarivanje tih prednosti poduzeće obično mora dostaviti potvrdu o poreznoj rezidentnosti, kako bi se omogućio učinkovit postupak, država članica porezne rezidentnosti fiktivnog poduzeća neće uopće izdati potvrdu o poreznoj rezidentnosti ili će izdati potvrdu s upozorenjem, tj. potvrdu koja uključuje izričitu izjavu kojom se sprječava da se koristi u svrhu ostvarivanja navedenih prednosti. Neizdavanje potvrde o poreznoj rezidentnosti ili izdavanje posebne potvrde, koja uključuje prethodno opisano upozorenje, ne poništava nacionalna pravila države članice u kojoj je fiktivno poduzeće porezni rezident koja se odnose na porezne obveze tog poduzeća. Taj postupak služi samo kao upravna praksa za obavlješćivanje zemlje izvora da ne bi trebala odobriti prednosti iz svojeg poreznog ugovora s državom članicom fiktivnog poduzeća (ili primjenjivih direktiva EU-a) za plaćanja prema fiktivnom poduzeću.

Ako se onemoguće porezne prednosti dodijeljene poduzeću, trebalo bi utvrditi kako stvarno oporezivati tok prihoda prema poduzeću i od njega, kao i svu imovinu u njegovu vlasništvu. Posebno bi trebalo utvrditi koja bi jurisdikcija trebala imati pravo na oporezivanje takvih tokova prihoda i/ili imovine. Takvo utvrđivanje ne bi trebalo utjecati na porez koji bi se mogao primjenjivati na razini samog fiktivnog poduzeća te bi stoga država članica u kojoj se nalazi fiktivno poduzeće i dalje mogla smatrati da je ono porezni rezident na njezinu državnom području i primjenjivati porez na relevantne tokove prihoda i/ili imovinu u skladu sa svojim nacionalnim pravom.

⁷ SL L 338, 12.12.2012., str. 41.

Pri raspodjeli prava oporezivanja trebalo bi uzeti u obzir sve jurisdikcije na koje bi mogle utjecati transakcije u kojima sudjeluje fiktivno poduzeće. Takve jurisdikcije, osim države članice u kojoj se nalazi fiktivno poduzeće su:

- i. za tokove prihoda: s jedne strane, jurisdikcija izvora ili jurisdikcija u kojoj se nalazi platitelj prihoda i, s druge strane, jurisdikcija krajnjeg odredišta toka, tj. jurisdikcija dioničara poduzeća;
- ii. za nekretnine: s jedne strane, jurisdikcija izvora ili jurisdikcija u kojoj se nalazi nekretnina i, s druge strane, jurisdikcija u kojoj vlasnik ima boravište, tj. jurisdikcija dioničara poduzeća;
- iii. za vrijednu pokretnu imovinu, kao što su umjetničke zbirke, jahte itd.: jurisdikcija vlasnika, tj. dioničara poduzeća.

Raspodjela prava oporezivanja nužno utječe samo na države članice koje obvezuje ova Direktiva, tj. ne utječe i ne može utjecati na treće zemlje. Međutim, vjerojatno je da će se pojaviti situacije u kojima sudjeluju treće zemlje, npr. ako prihod iz treće zemlje ulazi u fiktivno poduzeće ili ako se dioničari fiktivnog poduzeća nalaze u trećoj zemlji ili ako je fiktivno poduzeće vlasnik imovine koja se nalazi u trećoj zemlji. U tim slučajevima trebalo bi propisno poštovati sporazume o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između države članice i treće zemlje s obzirom na dodjelu prava oporezivanja. Ako takvi sporazumi ne postoje, predmetna država članica primjenjivat će svoje nacionalno pravo.

Detaljno se mogu predvidjeti četiri scenarija:

1. Jurisdikcija izvora platitelja u trećoj zemlji – jurisdikcija fiktivnog poduzeća u EU-u – jurisdikcija dioničara u EU-u

U tom slučaju Direktiva ne obvezuje jurisdikciju izvora, dok su jurisdikcije fiktivnog društva i dioničara obuhvaćene područjem primjene.

- izvor/platitelj u trećoj zemlji: može primijeniti nacionalni porez na izlazno plaćanje ili može odlučiti primijeniti važeći ugovor s jurisdikcijom dioničara u EU-u,
- fiktivno poduzeće u EU-u: i dalje je porezni rezident u predmetnoj državi članici i morat će ispunjavati relevantne obveze u skladu s nacionalnim pravom, među ostalim izvješćivanjem o primljenom plaćanju te može podnijeti dokaz o porezu koji se primjenjuje na plaćanje,
- dioničari u EU-u: uključuju plaćanje primljeno od fiktivnog poduzeća u vlastiti oporezivi prihod, u skladu s nacionalnim pravom, i mogu podnijeti zahtjev za porezne olakšice za porez po odbitku, u skladu s primjenjivim ugovorom s jurisdikcijom izvora u trećoj zemlji. Ujedno se uzimaju u obzir i odbijaju svi porezi koje plaća fiktivno poduzeće.

2. Jurisdikcija izvora platitelja u EU-u – jurisdikcija fiktivnog poduzeća u EU-u – jurisdikcija dioničara u EU-u

U ovom su slučaju sve jurisdikcije obuhvaćene područjem primjene Direktive i stoga njome obvezane.

- izvor/platitelj u EU-u: neće imati pravo na oporezivanje plaćanja, ali može primijeniti nacionalni porez na izlazno plaćanje u mjeri u kojoj ne može utvrditi jesu li dioničari poduzeća u EU-u,

- fiktivno poduzeće u EU-u: i dalje je porezni rezident u predmetnoj državi članici i morat će ispunjavati relevantne obveze u skladu s nacionalnim pravom, među ostalim izvješćivanjem o primljenom plaćanju te može podnijeti dokaz o porezu koji se primjenjuje na plaćanje,
 - dioničari u EU-u: uključuju plaćanje primljeno od fiktivnog poduzeća u vlastiti oporezivi prihod, u skladu s nacionalnim pravom, i mogu podnijeti zahtjev za porezne olakšice za porez po odbitku, među ostalim na temelju direktiva EU-a. Ujedno se uzimaju u obzir i odbijaju svi porezi koje plaća fiktivno poduzeće.
3. Jurisdikcija izvora platitelja u EU-u – jurisdikcija fiktivnog poduzeća u EU-u – jurisdikcija dioničara u trećoj zemlji
- U tom slučaju Direktiva obvezuje samo jurisdikciju izvora i fiktivnog poduzeća, ali ne i jurisdikciju dioničara.
- izvor/platitelj u EU-u: oporezivat će izlazno plaćanje u skladu s važećim ugovorom s jurisdikcijom dioničara u trećoj zemlji ili, ako takav ugovor ne postoji, u skladu s njezinim nacionalnim pravom,
 - fiktivno poduzeće u EU-u: i dalje je porezni rezident u državi članici i morat će ispunjavati relevantne obveze u skladu s nacionalnim pravom, među ostalim izvješćivanjem o primljenom plaćanju te može podnijeti dokaz o porezu koji se primjenjuje na plaćanje,
 - dioničari u trećoj zemlji: iako jurisdikcija dioničara u trećoj zemlji nije obvezna primijeniti bilo kakve posljedice, od nje se može zatražiti da primijeni porezni ugovor koji je na snazi s državom članicom izvora kako bi se omogućila olakšica.
4. Jurisdikcija izvora platitelja u trećoj zemlji – jurisdikcija fiktivnog poduzeća u EU-u – jurisdikcija dioničara u trećoj zemlji
- izvor/platitelj u trećoj zemlji: može primijeniti nacionalni porez na izlazno plaćanje ili može odlučiti primijeniti porez u skladu s važećim poreznim ugovorom s jurisdikcijom dioničara u trećoj zemlji ako želi pregledati i fiktivni subjekt iz EU-a.
 - fiktivno poduzeće u EU-u: i dalje je porezni rezident u državi članici i ispunjava relevantne obveze u skladu s nacionalnim pravom, među ostalim izvješćivanjem o primljenom plaćanju te može podnijeti dokaz o porezu koji se primjenjuje na plaćanje,
 - dioničari u trećoj zemlji: iako jurisdikcija dioničara u trećoj zemlji nije obvezna primijeniti bilo kakve posljedice, od nje se može zatražiti da primijeni ugovor koji je na snazi s jurisdikcijom izvora kako bi se omogućila olakšica.

Scenariji u kojima su fiktivna poduzeća rezidenti trećih zemalja nisu obuhvaćeni područjem primjene Direktive.

Razmjena informacija

Sve države članice imat će pristup informacijama o fiktivnim subjektima u EU-u u bilo kojem trenutku i bez potrebe za slanjem zahtjeva za dostavu informacija. U tu svrhu države članice razmijenit će informacije od prvog koraka kad se poduzeće klasificira kao poduzeće koje predstavlja rizik u smislu ove Direktive. Razmjena podataka primjenjivat će se i ako porezna uprava države članice izvrši procjenu na temelju činjenica i okolnosti pojedinačnih slučajeva i odluči potvrditi da je određeno poduzeće oborilo pretpostavku da je fiktivno ili da bi trebalo biti izuzeto od obveza na temelju Direktive. Time će se osigurati da sve države članice mogu

pravodobno biti upoznate s primijenjenim diskrecijskim pravom i razlozima svake ocjene. Države članice ujedno će moći zatražiti od države članice poduzeća da provede porezne revizije ako imaju razloga sumnjati da poduzeće možda nema minimalnu poslovnu prisutnost u smislu Direktive.

Kako bi se osiguralo da su informacije pravodobno dostupne svim državama članicama koje bi mogle imati interes, informacije će se automatski razmjenjivati putem središnjeg direktorija korištenjem postojećeg mehanizma administrativne suradnje u poreznim pitanjima. Države članice u svim prethodno navedenim scenarijima razmjenjuju informacije bez odgode, a u svakom slučaju u roku od 30 dana od trenutka kad porezna uprava dobije takve informacije. To znači u roku od 30 dana od primitka poreznih prijava ili u roku od 30 dana od trenutka kad uprava donese odluku kojom potvrđuje da je poduzeće osporilo pretpostavku ili da bi trebalo biti izuzeto. Automatska razmjena provest će se i u roku od 30 dana od zaključenja revizije poduzeća koje predstavlja rizik u smislu Direktive ako ishod takve revizije utječe na već razmijenjene informacije ili one koje je trebalo razmijeniti za to poduzeće. Informacije koje se razmjenjuju propisane su u članku 13. ove Direktive. Načelo je da bi se takvim informacijama svim državama članicama trebalo omogućiti primanje informacija koje su dostavila poduzeća koja predstavljaju rizik u smislu ove Direktive. Osim toga, ako uprava države članice ocijeni da je pretpostavka osporena ili odobri izuzeće od obveza iz Direktive, razmijenjene informacije trebale bi omogućiti drugim državama članicama da razumiju razloge za tu ocjenu. Ostale države članice trebale bi uvijek moći od druge države članice zatražiti da provede poreznu reviziju bilo kojeg poduzeća koje uđe u provjeru iz ove Direktive ako sumnjaju u to da ono nema minimalnu poslovnu prisutnost. Država članica koja prima zahtjev trebala bi provesti poreznu reviziju u razumnom roku i podijeliti ishod s državom članicom koja je podnijela zahtjev. Ako se utvrdi da je poduzeće „fiktivno”, razmjena informacija trebala bi biti automatska u skladu s člankom 13. ove Direktive.

Kazne

Predloženim zakonodavstvom prepušta se državama članicama da utvrde kazne koje se primjenjuju za neispunjavanje obveza izvješćivanja propisanih ovom Direktivom kako je prenesena u nacionalni pravni poredak. Kazne moraju biti djelotvorne, razmjerne i odvraćajuće. Minimalna razina koordinacije među državama članicama trebala bi se postići određivanjem minimalne novčane kazne u skladu s postojećim odredbama u financijskom sektoru. Kazne bi trebale uključivati administrativnu novčanu sankciju u iznosu od najmanje 5 % prometa poduzeća. Takav minimalni iznos trebao bi uzeti u obzir okolnosti određenog izvještajnog subjekta.

Prijedlog

DIREKTIVE VIJEĆA**o utvrđivanju pravila za sprečavanje zlouporabe fiktivnih subjekata u porezne svrhe i izmjeni Direktive 2011/16/EU**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 115.,
uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,
uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta¹,
uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora²,
u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,
budući da:

- (1) Osiguravanje pravednog i učinkovitog oporezivanja na unutarnjem tržištu i borba protiv izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza i dalje su važni politički prioriteti u Uniji. Iako je posljednjih godina ostvaren znatan napredak u tom području, posebno donošenjem Direktive Vijeća 2016/1164³ o suzbijanju izbjegavanja poreza i proširenjem područja primjene Direktive Vijeća 2011/16/EU⁴ o administrativnoj suradnji, potrebne su dodatne mjere za iskorjenjivanje posebno utvrđenih praksi izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza koje nisu u potpunosti obuhvaćene postojećim pravnim okvirom Unije. Konkretno, multinacionalne grupacije često osnivaju poduzeća bez minimalne prisutnosti kako bi smanjile svoju ukupnu poreznu obvezu, među ostalim premještanjem dobiti iz određenih država članica s visokim porezima u kojima obavljaju gospodarsku aktivnost i stvaraju vrijednost za svoje poslovanje. Ovim se prijedlogom dopunjuje napredak postignut u pogledu korporativne transparentnosti s pomoću zahtjeva za informacije o stvarnom vlasništvu koji su uvedeni okvirom za sprječavanje pranja novca, a koji se odnose na situacije u kojima se poduzeća osnivaju radi prikrivanja stvarnog vlasništva nad poduzećima ili imovine kojom upravljaju i u čijem je vlasništvu, kao što su nekretnine ili imovina visoke vrijednosti.
- (2) Potvrđuje se da poduzeća bez minimalne poslovne prisutnosti mogu biti osnovana u državi članici ponajviše radi stjecanja porezne prednosti, posebno smanjenjem porezne osnovice druge države članice. Iako su neke države članice razvile zakonodavni ili administrativni okvir za zaštitu svoje porezne osnovice od takvih sustava, relevantna

¹ SL C , , str. . Još nije objavljeno u Službenom listu.

² SL C , , str. . Još nije objavljeno u Službenom listu.

³ Direktiva Vijeća (EU) 2016/1164 od 12. srpnja 2016. o utvrđivanju pravila protiv praksi izbjegavanja poreza kojima se izravno utječe na funkcioniranje unutarnjeg tržišta (SL L 193, 19.7.2016., str. 1.).

⁴ Direktiva Vijeća 2011/16/EU od 15. veljače 2011. o administrativnoj suradnji u području oporezivanja i stavljanju izvan snage Direktive 77/799/EEZ (SL L 64, 11.3.2011., str. 1.).

pravila često imaju ograničen učinak jer se primjenjuju samo na državnom području jedne države članice i ne obuhvaćaju učinkovito situacije koje uključuju više država članica. Nadalje, nacionalna pravila koja se primjenjuju u tom području znatno se razlikuju unutar Unije, a neke države članice uopće ni nemaju pravila za borbu protiv zlouporabe poduzeća koja nemaju poslovnu prisutnost ili imaju minimalnu poslovnu prisutnost u porezne svrhe.

- (3) Potrebno je utvrditi zajednički okvir kako bi se pojačala otpornost država članica na prakse izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza povezane s korištenjem poduzeća koja ne obavljaju gospodarsku aktivnost čak i ako se pretpostavlja da se bave gospodarskom aktivnošću i stoga nemaju nikakvu ili imaju samo minimalnu poslovnu prisutnost u porezne svrhe. To se čini kako bi se osiguralo da se poduzeća koja nemaju minimalnu poslovnu prisutnost ne koriste kao instrumenti za utaju poreza ili izbjegavanje plaćanja poreza. Budući da ta poduzeća mogu imati poslovni nastan u jednoj državi članici, ali se mogu upotrebljavati za smanjenje porezne osnovice druge države članice, ključno je postići dogovor o zajedničkom skupu pravila za utvrđivanje nedostatne poslovne prisutnosti u porezne svrhe na unutarnjem tržištu te za određivanje posebnih poreznih posljedica povezanih s takvom nedostatnom poslovnom prisutnošću. Ako se utvrdi da poduzeće ima dostatnu poslovnu prisutnost na temelju ove Direktive, to ne bi trebalo spriječiti države članice da nastave primjenjivati pravila o suzbijanju izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza, pod uvjetom da su ona u skladu s pravom Unije.
- (4) Kako bi se osigurao sveobuhvatan pristup, pravila bi se trebala primjenjivati na sva poduzeća u Uniji koja su oporeziva u državi članici, bez obzira na njihov pravni oblik i status, sve dok su porezni rezidenti u državi članici i ispunjavaju uvjete za dobivanje potvrde o poreznoj rezidentnosti u toj državi članici.
- (5) Kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, proporcionalnost i učinkovitost potencijalnih pravila, bilo bi poželjno ograničiti njihovo područje primjene na poduzeća za koja postoji rizik da nemaju minimalnu poslovnu prisutnost i da se koriste ponajviše radi stjecanja porezne pogodnosti. Stoga bi bilo važno utvrditi kriterij za ulazak u provjeru, u obliku skupa od tri kumulativna, indikativna uvjeta, kako bi se utvrdili poduzetnici koji su u dostatnoj mjeri izloženi riziku i opravdalo njihovo podlijevanje zahtjevima za izvješćivanje. Prvi uvjet trebao bi omogućiti identifikaciju poduzeća koja se vjerojatno bave uglavnom geografski mobilnim gospodarskim aktivnostima, s obzirom na to da je mjesto gdje se takve aktivnosti stvarno obavljaju obično teže utvrditi. Takve aktivnosti obično dovode do važnih priljeva pasivnih prihoda. Stoga bi poduzeća, koja uglavnom imaju priljeve pasivnih prihoda, ispunila taj uvjet. Ujedno bi trebalo uzeti u obzir da subjekti koji posjeduju imovinu za privatnu uporabu, kao što su nekretnine, jahte, zrakoplovi, umjetnička djela ili vlasnički kapital, možda nemaju prihode dulje vrijeme, ali i dalje stječu znatne porezne pogodnosti posjedovanjem te imovine. Budući da isključivo nacionalne situacije ne bi predstavljale rizik za dobro funkcioniranje unutarnjeg tržišta te bi se najbolje riješile na nacionalnoj razini, drugi uvjet trebao bi biti usmjeren na poduzeća koja se bave prekograničnim aktivnostima. Sudjelovanje u prekograničnim aktivnostima trebalo bi se uspostaviti uzimajući u obzir, s jedne strane, prirodu transakcija poduzeća, domaćeg ili stranog, i s druge strane, njegovu imovinu, s obzirom na to da subjekti koji drže imovinu samo u privatne, neposlovne svrhe mogu dulje vrijeme ne obavljati transakcije. Osim toga, u trećem uvjetu trebalo bi istaknuti ona poduzeća koja nemaju vlastite resurse ili nemaju odgovarajuće vlastite resurse za obavljanje osnovnih aktivnosti upravljanja. U tom smislu poduzeća koja nemaju

odgovarajuće vlastite resurse obično angažiraju treće strane koje pružaju usluge administracije, upravljanja, korespondencije i pravnog usklađivanja ili sklapaju relevantne sporazume s povezanim poduzećima o pružanju takvih usluga kako bi uspostavili i održali pravnu i poreznu prisutnost. Eksternalizacija samo određenih pomoćnih usluga, kao što su knjigovodstvene usluge, dok osnovne aktivnosti obavlja poduzeće, ne bi sama po sebi bila dostatna da poduzeće ispuni taj uvjet. Iako bi takvi pružatelji usluga mogli biti regulirani u druge, neporezne svrhe, njihove obveze u te druge svrhe ne mogu uvijek ublažiti rizik od toga da omogućuju osnivanje i održavanje poduzeća koja se zloupotrebljavaju za izbjegavanje plaćanja poreza i utaju poreza.

- (6) Bilo bi pravedno iz predviđenih pravila isključiti poduzeća čije aktivnosti podliježu odgovarajućoj razini transparentnosti i stoga ne predstavljaju rizik da nemaju poslovnu prisutnost u porezne svrhe. Trgovačka društva koja imaju prenosivi vrijednosni papir uvršten za trgovanje ili uvršten na uređenom tržištu ili multilateralnoj trgovinskoj platformi, kao i određena financijska društva koja su izravno ili neizravno u velikoj mjeri regulirana u Uniji i koja podliježu povećanim zahtjevima transparentnosti i nadzoru, isto bi trebala biti isključena iz područja primjene ove Direktive. Nije vjerojatno da će se isključivo holding poduzeća koja su smještena u istoj jurisdikciji kao i operativno društvo kći i njihovi stvarni vlasnici koristiti za stjecanje porezne prednosti. Slično je s društvima kćerima holding poduzeća koja se nalaze u istoj jurisdikciji kao i njihovi dioničari ili krajnji matični subjekti. Na temelju toga i njih bi trebalo isključiti. Za poduzeća koja zapošljavaju odgovarajući broj osoba u punom radnom vremenu i isključivo za obavljanje svojih aktivnosti ne bi se trebalo smatrati poduzećima koja nemaju minimalnu poslovnu prisutnost. Iako se razumno ne očekuje da će zadovoljiti kriterij za ulazak u provjeru, trebalo bi ih izričito isključiti radi pravne sigurnosti.
- (7) Kako bi se razlikovala poduzeća za koja postoji rizik da nemaju poslovnu prisutnost u porezne svrhe i kako bi se osiguralo da pravila obuhvaćaju samo poduzeća koja nemaju poslovnu prisutnost u porezne svrhe, poduzeća bi trebala dostaviti informacije o svojim resursima u državi članici u kojoj su porezni rezidenti. Takve su informacije potrebne kako bi se provjerilo ima li poduzeće sredstva i obavlja li stvarno gospodarsku aktivnost u državi članici u kojoj je porezni rezident te postoji li dostatna veza između prihoda ili imovine poduzeća i te države članice.
- (8) Kako bi se olakšala provedba ove Direktive, poduzeća za koja postoji rizik da nemaju poslovnu prisutnost i da se koriste uglavnom radi stjecanja porezne prednosti trebala bi u svojoj godišnjoj poreznoj prijavi prijaviti da posjeduju minimalnu razinu resursa kao što su osobe i poslovni prostor u državi članici porezne rezidentnosti te ako je to slučaj, dostaviti dokaznu dokumentaciju o tome. Iako je potvrđeno da različite aktivnosti mogu zahtijevati različitu razinu ili vrstu resursa, u svim bi se okolnostima očekivala zajednička minimalna razina resursa. Jedinu cilj te ocjene trebao bi biti utvrđivanje prisutnosti poduzeća u porezne svrhe i njome se ne dovodi u pitanje uloga koju „pružatelji usluga trusta ili trgovačkih društava”, kako su definirani u Direktivi (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća⁵, imaju u otkrivanju pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranju terorizma. S druge strane, može se

⁵ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

smatrati da nepostojanje minimalne razine sredstava upućuje na nepostojanje poslovne prisutnosti ako za poduzeće već postoji rizik da nema poslovnu prisutnost u porezne svrhe. Kako bi se osigurala usklađenost s relevantnim međunarodnim standardima, zajednička minimalna razina trebala bi se temeljiti na postojećim standardima Unije i međunarodnim standardima o znatnoj gospodarskoj aktivnosti u kontekstu povlaštenih poreznih režima ili neoporezivanja trgovačkih društava⁶, kako je uspostavljeno u kontekstu Foruma o štetnim poreznim praksama. Potrebno je predvidjeti podnošenje dokazne dokumentacije s poreznom prijavom kojom se potkrepljuje izjava poduzeća da raspolaže minimalnim resursima. To je potrebno i kako bi se upravi omogućilo da se očituje na temelju činjenica i okolnosti poduzeća te odluči hoće li pokrenuti postupak revizije.

- (9) Kako bi se osigurala porezna sigurnost, nužno je utvrditi zajednička pravila o sadržaju izjava poduzeća. Za poduzeća koja ispunjavaju kriterij za ulazak u provjeru i stoga podliježu zahtjevima za izvješćivanje trebalo bi pretpostaviti da nemaju dostatnu poslovnu prisutnost u porezne svrhe ako izjave da ne posjeduju jedan ili više elemenata koji kumulativno čine minimalnu razinu poslovne prisutnosti ili ako ne dostave potrebne popratne dokaze. Za poduzeća koja izjave da posjeduju sve elemente minimalne razine poslovne prisutnosti i koja dostave potrebnu popratnu dokumentaciju trebalo bi umjesto toga pretpostaviti kako imaju minimalnu poslovnu prisutnost u porezne svrhe i takva poduzeća ne bi trebala snositi daljnje obveze i posljedice na temelju ove Direktive. Time se, međutim, ne bi trebalo dovoditi u pitanje primjenjivo pravo i pravo uprave da provede reviziju, među ostalim na temelju popratne dokumentacije, te da eventualno dođe do drukčijeg zaključka.
- (10) Potvrđuje se da se na temelju konkretnih činjenica i okolnosti u konačnici utvrđuje obavlja li poduzeće stvarno gospodarske aktivnosti u porezne svrhe ili se koristi uglavnom za izbjegavanje plaćanja poreza ili utaju poreza. To bi trebalo procijeniti za svako poduzeće zasebno. Stoga bi poduzeća za koje se pretpostavlja da nemaju minimalnu poslovnu prisutnost u porezne svrhe trebala imati pravo dokazati suprotno, među ostalim dokazati da ne služe prvenstveno poreznim ciljevima, i osporiti takvu pretpostavku. Nakon što ispune svoje obveze izvješćivanja na temelju ove Direktive, trebali bi pružiti dodatne informacije upravi države članice u kojoj su porezni rezidenti. Iako mogu dostaviti sve dodatne informacije koje smatraju primjerenima, ključno je utvrditi zajedničke zahtjeve u pogledu onoga što bi moglo predstavljati odgovarajuće dodatne dokaze te koje bi stoga trebalo zahtijevati u svim slučajevima. Ako država članica, na temelju takvih dodatnih dokaza, smatra da je poduzeće na zadovoljavajući način osporilo pretpostavku nepostojanja poslovne prisutnosti, trebala bi moći donijeti odluku kojom se potvrđuje da poduzeće ima minimalnu poslovnu prisutnost u porezne svrhe u skladu s ovom Direktivom. Takva odluka može ostati valjana u razdoblju u kojem su činjenične i pravne okolnosti poduzeća nepromijenjene i do šest godina od donošenja odluke. Time će se omogućiti ograničavanje resursa koji se dodjeljuju slučajevima za koje je dokazano da nisu fiktivni u smislu Direktive.
- (11) S obzirom na to da je cilj ove Direktive spriječiti izbjegavanje plaćanja poreza i utaju poreza koji će vjerojatno napredovati djelovanjem poduzeća bez minimalne poslovne prisutnosti te kako bi se osigurala porezna sigurnost i poboljšalo pravilno

⁶ Glavno tajništvo Vijeća, 9637/18 FISC 241 ECOFIN 555, Kodeks ponašanja (oporezivanje poslovanja), Smjernice za tumačenje trećeg kriterija; Projekt OECD-a i skupine G20 protiv smanjenja porezne osnovice i prijenosa dobiti, za djelotvornije suzbijanje štetnih poreznih praksi, uzimanje u obzir transparentnosti i prisutnosti, mjera 5.: Završno izvješće

funkcioniranje unutarnjeg tržišta, iznimno je važno predvidjeti mogućnost izuzeća za poduzeća koja ispunjavaju kriterij za ulazak u provjeru, ali čijim posredovanjem ne dolazi do stvarnog povoljnog učinaka na ukupni porezni položaj grupacije poduzeća ili stvarnih vlasnika. Zbog toga bi takva poduzeća trebala imati pravo zatražiti od uprave države članice, u kojoj su porezni rezidenti, da donese odluku kojom ih se izuzima od potpunog i prethodnog poštovanja predloženih pravila. Takvo izuzeće bi ujedno trebalo vremenski ograničiti kako bi se upravi omogućilo da redovito provjerava jesu li činjenične i pravne okolnosti koje opravdavaju odluku o izuzeću i dalje valjane. Istodobno će se mogućim produljenim trajanjem takve odluke omogućiti ograničavanje resursa koji se dodjeljuju slučajevima koji bi trebali biti izuzeti iz područja primjene Direktive.

- (12) Kako bi se osigurala porezna sigurnost i pravedno oporezivanje na unutarnjem tržištu, bilo bi primjereno izričito utvrditi pravila kojima se u porezne svrhe određuju tokovi prihoda prema poduzećima i iz njih, a za koja je utvrđeno da nemaju minimalnu poslovnu prisutnost u porezne svrhe i koja nisu dostavila dokaze o suprotnom ili dokaze da se ne koriste za stjecanje poreznih pogodnosti. Takav prihod trebao bi se oporezivati u državi članici u kojoj su dioničari poduzeća porezni rezidenti, kao da su plaćeni izravno takvim dioničarima. Kako bi se spriječio rizik od dvostrukog oporezivanja, porez plaćen na takav prihod u državi članici poduzeća, ako postoji, treba uzeti u obzir i odbiti od poreza plativog u državi članici dioničara poduzeća. Ako dioničari poduzeća nisu porezni rezidenti države članice, takav bi prihod trebao biti oporeziv u jurisdikciji porezne rezidentnosti platitelja, kao da je plaćen izravno dioničarima poduzeća. Pravila jednakog učinka trebala bi se primjenjivati na situacije u kojima nema tokova prihoda. To bi se posebno moglo dogoditi u slučaju držanja nepokretne ili druge imovine vrlo visoke vrijednosti samo u privatne svrhe ili za sudjelovanje u čistom vlasničkom kapitalu. S obzirom na to da postoji rizik od osnivanja više poduzeća bez minimalne poslovne prisutnosti u lancu ujedno je bitno isključiti da se prihod smatra oporezivim u jurisdikciji dioničara koji je sam poduzeće bez minimalne poslovne prisutnosti. Ova Direktiva ne bi trebala utjecati na raspodjelu prava oporezivanja u skladu sa sporazumima i konvencijama kojima se predviđa ukidanje dvostrukog oporezivanja prihoda i, prema potrebi, kapitala, sklopljenima između države članice i treće zemlje.
- (13) Kako bi se osigurala učinkovitost predloženog okvira, potrebno je utvrditi odgovarajuće porezne posljedice za poduzeća koja nemaju minimalnu prisutnost u porezne svrhe. Poduzećima koja su zadovoljila kriterij za ulazak u provjeru i za koje se pretpostavlja da nemaju poslovnu prisutnost u porezne svrhe, a osim toga nisu dostavila dokaze o suprotnom ili dokaze da se ne koriste za stjecanje porezne prednosti, ne bi trebalo dopustiti da se koriste odredbama sporazuma i konvencija kojima se predviđa ukidanje dvostrukog oporezivanja prihoda i, prema potrebi, kapitala, čija je stranka država članica njihove porezne rezidentnosti i bilo kojih drugih sporazuma, uključujući odredbe međunarodnih sporazuma o promicanju i zaštiti ulaganja, s istovrijednom svrhom ili učinkom. Takvim se poduzećima ne bi smjelo dopustiti da imaju koristi od Direktive Vijeća 2011/96/EU⁷ i Direktive Vijeća

⁷ Direktiva Vijeća 2011/96/EU od 30. studenoga 2011. o zajedničkom sustavu oporezivanja koji se primjenjuje na matična društva i društva kćeri iz različitih država članica (SL L 345, 29.12.2011., str. 8.).

2003/49/EZ⁸. U tu svrhu ta poduzeća ne bi trebala imati pravo na potvrdu o poreznoj rezidentnosti u mjeri u kojoj to služi za stjecanje tih prednosti. Država članica u kojoj je poduzeće porezni rezident stoga bi trebala odbiti izdavanje potvrde o poreznoj rezidentnosti. Alternativno, ta bi država članica trebala moći izdati takvu potvrdu uz upozorenje da je poduzeće ne bi smjelo koristiti za stjecanje poreznih pogodnosti kako je prethodno navedeno. To uskraćivanje potvrde o poreznoj rezidentnosti ili izdavanje posebne potvrde o poreznoj rezidentnosti ne bi smjelo utjecati na primjenu nacionalnih pravila države članice poduzeća o poreznoj rezidentnosti i s time povezanih relevantnih obveza. Umjesto toga, trebalo bi služiti da druge države članice i treće zemlje obavijesti da se ne bi trebala odobriti nikakva olakšica ili povrat u odnosu na transakcije koje uključuju to poduzeće na temelju bilo kojeg ugovora s državom članicom poduzeća ili direktiva Unije, ako je to primjenjivo.

- (14) S obzirom na to da se poduzeća koja nemaju minimalnu poslovnu prisutnost mogu koristiti za stjecanje porezne prednosti na štetu države članice koja nije država članica njihove porezne rezidentnosti, relevantne informacije trebalo bi podijeliti s nadležnim tijelima drugih država članica. Kako bi se osiguralo da sve zainteresirane države članice imaju pravodoban pristup takvim informacijama, informacije bi se trebale automatski razmjenjivati putem zajedničke komunikacijske mreže („CCN”) koju je uspostavila Unija. U tom kontekstu, informacije bi se trebale evidentirati u sigurnom središnjem direktoriju o administrativnoj suradnji u području oporezivanja koji je dostupan svim državama članicama. Od država članica trebalo bi zahtijevati da primijene niz praktičnih rješenja, uključujući mjere za standardiziranje upućivanja svih potrebnih informacija s pomoću izrade standardnog obrasca. To bi trebalo uključivati i utvrđivanje jezičnih zahtjeva za predviđenu razmjenu informacija te odgovarajuću nadogradnju CCN-a. Ako je potrebno, nakon faze obvezne automatske razmjene informacija na temelju ove Direktive, država članica trebala bi se moći osloniti na članak 5. Direktive Vijeća 2011/16/EU kad je riječ o razmjeni informacija na zahtjev kako bi dobila dodatne informacije o poduzećima koja podnose izvješća od države članice kojoj takva poduzeća imaju obvezu dostaviti te informacije. Budući da su odgovori na zahtjeve za informacije djelotvorniji što se prije dostave, primjereno je osigurati brzo pružanje odgovora na zahtjeve za informacije.
- (15) Direktivu 2011/16/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (16) Kako bi se poboljšala učinkovitost, države članice trebale bi utvrditi kazne za povrede nacionalnih pravila kojima se prenosi ova Direktiva. Takve bi kazne trebale biti učinkovite, razmjerne i odvraćajuće. Kako bi se osigurala porezna sigurnost i minimalna razina koordinacije u svim državama članicama, potrebno je utvrditi minimalnu novčanu kaznu, uzimajući u obzir i situaciju pojedinačnog poduzeća. Predviđena pravila oslanjaju se na samoprocjenu poduzeća u pogledu toga ispunjavaju li kriterije za ulazak u provjeru. Kako bi se postigla učinkovitost odredbi tako da se potakne odgovarajuća usklađenost u cijeloj Uniji i uzme u obzir da se fiktivno poduzeće u jednoj državi članici može koristiti za smanjenje porezne osnovice druge države članice, važno je da svaka država članica ima pravo zatražiti od druge države članice da provede porezne revizije poduzeća za koje postoji rizik od neispunjavanja zahtjeva minimalne poslovne prisutnosti kako je definiran u ovoj Direktivi. U skladu s tim, kako bi se povećala učinkovitost, nužno je da država članica kojoj je upućen

⁸ Direktiva Vijeća 2003/49/EZ od 3. lipnja 2003. o zajedničkom sustavu oporezivanja isplate kamata i licencije između povezanih trgovačkih društava različitih država članica (SL L 157, 26.6.2003., str. 49.).

zahtjev ima obvezu provesti takvu reviziju i podijeliti informacije o ishodu čak i ako ne utvrdi da se radi o „fiktivnom” subjektu.

- (17) Budući da su pravilna provedba i izvršenje predloženih pravila u svakoj državi članici od ključne važnosti za zaštitu porezne osnovice drugih država članica, trebala bi ih pratiti Komisija. Države članice stoga bi Komisiji trebale redovito dostavljati posebne informacije, uključujući statističke podatke, o provedbi i izvršenju nacionalnih mjera donesenih u skladu s ovom Direktivom na njihovu državnom području.
- (18) Kako bi se ocijenila učinkovitost predloženih novih pravila, Komisija bi trebala izraditi izvješće o evaluaciji na temelju informacija koje su dostavile države članice i drugih dostupnih podataka. Izvješće Komisije trebalo bi objaviti.
- (19) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu ove Direktive i Direktive 2011/16/EU, osobito za automatsku razmjenu informacija među poreznim tijelima, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za donošenje standardnog obrasca s ograničenim brojem sastavnica, uključujući jezična rješenja i potrebna praktična rješenja za nadogradnju središnjeg direktorija o administrativnoj suradnji u području oporezivanja. Te bi ovlasti, kako su predviđene Direktivom 2011/16/EU, trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁹.
- (20) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. Uredbe (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰.
- (21) Svaka obrada osobnih podataka koja se provodi u okviru Direktive 2011/16/EU trebala bi biti u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća¹¹ i Uredbom (EU) 2018/1725. Obrada podataka navedena je u Direktivi 2011/16/EU isključivo radi ostvarivanja općeg javnog interesa, odnosno pitanja oporezivanja te u svrhu suzbijanja porezne prijevare, utaje poreza i izbjegavanja plaćanja poreza, zaštite poreznih prihoda i promicanja pravednog oporezivanja, čime se jačaju mogućnosti za socijalnu, političku i gospodarsku uključenost u državama članicama.
- (22) S obzirom na to da cilj ove Direktive ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se, zbog činjenice da takva poduzeća obično imaju poslovni nastan u jednoj državi članici, ali se koriste tako da utječu na poreznu osnovicu jedne ili više drugih država članica, oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

⁹ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

¹⁰ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

¹¹ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Direktivom utvrđuju pokazatelji minimalne poslovne prisutnosti za poduzeća u državama članicama i pravila o poreznom tretmanu onih poduzeća koja ne zadovoljavaju pokazatelje.

Članak 2.

Područje primjene

Ova se Direktiva primjenjuje na sva poduzeća koja se smatraju poreznim rezidentima i koja imaju pravo dobiti potvrdu o poreznoj rezidentnosti u državi članici.

Ovom se Direktivom ne dovode u pitanje drugi pravni akti Unije.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Direktive, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „poduzeće” znači svaki subjekt koji se bavi gospodarskom aktivnošću, bez obzira na njegov pravni oblik, koji je porezni rezident u državi članici;
- (2) „porezna godina” znači porezna godina, kalendarska godina ili bilo koje drugo odgovarajuće razdoblje za potrebe oporezivanja;
- (3) „prihodi” znači zbroj neto prometa, ostalih prihoda iz poslovanja, prihoda od sudjelujućih interesa, uključujući dividende primljene od povezanih poduzeća, prihoda od drugih ulaganja i zajmova koji su dio dugotrajne aktive, ostalih prihoda s osnova kamata i sličnih prihoda kako je navedeno u prilogima V. i VI. Direktivi 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹²;
- (4) „država članica poduzeća” znači država članica u kojoj je poduzeće porezni rezident;
- (5) „stvarni vlasnik” znači stvarni vlasnik kako je definiran u članku 3. točki 6. Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća;
- (6) „dioničari poduzeća” znači pojedinci ili subjekti koji izravno posjeduju dionice, udjele, sudjelujuće udjele, članska prava, prava na pogodnosti ili bilo koja jednakovrijedna prava u poduzeću, a kad je riječ o neizravnim udjelima, pojedinci ili subjekti koji imaju sudjelujući udio u poduzeću preko jednog lanca poduzeća ili više

¹² Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i vezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

njih, od kojih nijedan ne zadovoljava pokazatelje minimalne prisutnosti utvrđene u članku 7. stavku 1. ove Direktive.

Članak 4.

Relevantni prihodi

Za potrebe poglavlja II. i III. „relevantni prihod” znači prihod koji spada u bilo koju od sljedećih kategorija:

- (a) kamate ili bilo koji drugi prihod od financijske imovine, uključujući kriptovalutu, kako je definirano u članku 3. stavku 1. točki 2. prijedloga Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima kriptovalute i izmjeni Direktive (EU) 2019/1937¹³;
- (b) tantijski ili svaki drugi prihod od intelektualnog vlasništva ili nematerijalne imovine ili dozvola kojima se može trgovati;
- (c) dividende i prihod od raspolaganja dionicama;
- (d) prihod od financijskog leasinga;
- (e) prihod od nekretnina;
- (f) prihod od pokretnina, osim novca, dionica ili vrijednosnih papira, koji se drži u privatne svrhe i knjigovodstvene vrijednosti veće od milijun eura;
- (g) prihod od osiguranja, bankarstva i ostalih financijskih aktivnosti;
- (h) prihod od usluga koje je poduzeće prepustilo drugim povezanim društvima.

Članak 5.

Povezano društvo

1. za potrebe članka 4. i 7. „povezano društvo” znači osoba koja je povezana s drugom osobom na najmanje jedan od sljedećih načina:
 - (a) osoba sudjeluje u upravljanju drugom osobom tako što može ostvarivati znatan utjecaj na tu drugu osobu;
 - (b) osoba sudjeluje u kontroli nad drugom osobom na temelju udjela glasačkih prava koji premašuje 25 %;
 - (c) osoba sudjeluje u kapitalu druge osobe na temelju prava vlasništva koje izravno ili neizravno premašuje 25 % kapitala;
 - (d) osoba ima pravo na najmanje 25 % dobiti druge osobe.
2. Ako više od jedne osobe sudjeluje u upravljanju, kontroli, kapitalu ili dobiti iste osobe, kako je navedeno u stavku 1., sve predmetne osobe smatraju se povezanim društvima.

Ako iste osobe sudjeluju u upravljanju, kontroli, kapitalu ili dobiti više osoba, kako je navedeno u stavku 1., sve predmetne osobe smatraju se povezanim društvima.
3. Pod osobom u smislu stavaka 1. i 2. podrazumijevaju se i pravne i fizičke osobe. Smatra se da osoba koja djeluje zajedno s drugom osobom u pogledu glasačkih prava

¹³ COM/2020/593 final.

u subjektu ili u pogledu vlasništva kapitala subjekta ima udio u svim glasačkim pravima tog subjekta koje ima druga osoba odnosno da ima udio u cjelokupnom vlasništvu kapitala tog subjekta koji drži druga osoba;

4. Kad je riječ o posrednim udjelima, ispunjenje kriterija iz stavka 1. točke (c) određuje se množenjem stopa udjela u svim uzastopnim rangovima. Smatra se da osoba koja posjeduje više od 50 % glasačkih prava posjeduje 100 % tih prava.

Pojedinac, njegov bračni drug i njegov neposredni predak ili potomak smatraju se jednom osobom.

POGLAVLJE II.

IDENTIFIKACIJA PODUZEĆA KOJA NE ZADOVOLJAVAJU POKAZATELJE MINIMALNE POSLOVNE PRISUTNOSTI U POREZNE SVRHE

Članak 6.

Poduzeća koja izvješćuju

1. Države članice zahtijevat će da poduzeća koja ispunjavaju sljedeće kriterije izvješćuju nadležna tijela država članica u skladu s člankom 7.:

- (a) više od 75 % prihoda poduzeća u prethodne dvije porezne godine je relevantan prihod;
- (b) poduzeće se bavi prekograničnom aktivnošću po bilo kojoj od sljedećih osnova:
 - i. više od 60 % knjigovodstvene vrijednosti imovine poduzeća koja je obuhvaćena područjem primjene članka 4. točaka (e) i (f) u prethodne dvije porezne godine nalazilo se izvan države članice poduzeća;
 - ii. najmanje 60 % relevantnog prihoda poduzeća zarađeno je ili isplaćeno putem prekograničnih transakcija;
- (c) u prethodne dvije porezne godine poduzeće je eksternaliziralo upravljanje svakodnevnim poslovanjem i odlučivanje o značajnim funkcijama.

Smatra se da poduzeće koje posjeduje imovinu koja može ostvariti prihod obuhvaćen područjem primjene članka 4. točaka (e) i (f) isto tako ispunjava kriterij iz točke (a) prvog podstavka, neovisno o tome je li poduzeće ostvarilo prihod od te imovine u prethodne dvije porezne godine, ako knjigovodstvena vrijednost te imovine iznosi više od 75 % ukupne knjigovodstvene vrijednosti imovine poduzeća.

Smatra se da poduzeće koje posjeduje imovinu koja može ostvariti prihod obuhvaćen područjem primjene članka 4. točke (c) isto tako ispunjava kriterij iz točke (a) prvog podstavka, neovisno o tome je li poduzeće ostvarilo prihod od te imovine u prethodne dvije porezne godine, ako knjigovodstvena vrijednost te imovine iznosi više od 75 % ukupne knjigovodstvene vrijednosti imovine poduzeća.

2. Odstupajući od stavka 1., države članice osiguravaju da poduzeća koja pripadaju bilo kojoj od sljedećih kategorija ne podliježu zahtjevima iz članka 7.:
- (a) poduzeća koja imaju prenosivi vrijednosni papir koji je uvršten za trgovanje ili uvršten na uređenom tržištu ili multilateralnoj trgovinskoj platformi kako je definirano u Direktivi 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴;
 - (b) regulirana financijska društva;
 - (c) poduzeća kojima je glavna aktivnost držanje udjela u operativnim poduzećima u istoj državi članici, dok su njihovi stvarni vlasnici ujedno porezni rezidenti u istoj državi članici;
 - (d) poduzeća koja obavljaju holdinške aktivnosti koja su porezni rezidenti iste države članice kao dioničari poduzeća ili krajnji matični subjekt, kako je definirano u odjeljku I. točki 7. Priloga III. Direktivi 2011/16/EU;
 - (e) poduzeća s najmanje pet zaposlenika u ekvivalentu punog radnog vremena ili članova osoblja koji isključivo obavljaju aktivnosti koje generiraju relevantni prihod.

Prvi podstavak točka (b) primjenjuje se na sljedeća „regulirana financijska društva”:

- (a) kreditnu instituciju kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵;
- (b) investicijsko društvo kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 1. Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶;
- (c) upravitelja alternativnog investicijskog fonda (AIFM) kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki (b) Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća (2), uključujući upravitelja fonda EuVECA na temelju Uredbe (EU) br. 345/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷, upravitelja fonda EuSEF na temelju Uredbe (EU) br. 346/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸ i upravitelja ELTIF-a na temelju Uredbe (EU) 2015/760 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹;
- (d) društvo za upravljanje subjektom za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) kako je definirano u članku 2. stavku 1. točki (b) Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁰;

¹⁴ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.–496.).

¹⁵ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

¹⁶ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

¹⁷ Uredba (EU) br. 345/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o europskim fondovima poduzetničkog kapitala (SL L 115, 25.4.2013., str. 1.).

¹⁸ Uredba (EU) br. 346/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o europskim fondovima za socijalno poduzetništvo (SL L 115, 25.4.2013., str. 18.).

¹⁹ Uredba (EU) 2015/760 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o europskim fondovima za dugoročna ulaganja (SL L 123, 19.5.2015., str. 98.).

²⁰ Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32.).

- (e) investicijsko društvo kako je definirano u članku 13. točki 1. Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²¹;
- (f) društvo za reosiguranje kako je definirano u članku 13. točki 4. Direktive 2009/138/EZ;
- (g) instituciju za strukovno mirovinsko osiguranje kako je definirana u članku 1. točki 6. Direktive 2016/2341/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²²;
- (h) mirovinske institucije koje upravljaju mirovinskim sustavima koji se smatraju sustavima socijalne sigurnosti obuhvaćenima Uredbom (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća²³ i Uredbom (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća²⁴, kao i svaki pravni subjekt osnovan u svrhe ulaganja u takve sustave;
- (i) alternativni investicijski fond (AIF) kojim upravlja UAIF kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki (b) Direktive 2011/61/EU ili AIF koji se nadzire na temelju primjenjivog nacionalnog prava;
- (j) subjekt za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) u smislu članka 1. stavka 2. Direktive 2009/65/EZ;
- (k) središnju drugu ugovornu stranu kako je definirana u članku 2. točki 1. Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća²⁵;
- (l) središnji depozitorij vrijednosnih papira kako je definiran u članku 2. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća²⁶;
- (m) subjekt posebne namjene za osiguranje ili reosiguranje koji je dobio odobrenje za rad u skladu s člankom 211. Direktive 2009/138/EZ;
- (n) „sekuritizacijski subjekt posebne namjene” kako je definiran u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) 2017/2402 Europskog parlamenta i Vijeća²⁷;
- (o) osiguratelj holding kako je definiran u članku 212. stavku 1. točki (f) Direktive 2009/138/EZ ili mješoviti financijski holding kako je definiran u članku 212. stavku 1. točki (h) Direktive 2009/138/EZ, koji je dio grupe osiguravatelja koja podliježe nadzoru na razini grupe u skladu s člankom 213.

²¹ Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju aktivnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1.).

²² Direktiva (EU) 2016/2341 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o aktivnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje (SL L 354, 23.12.2016., str. 37.).

²³ Uredba (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 166, 30.4.2004., str. 1.).

²⁴ Uredba (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 284, 30.10.2009., str. 1.).

²⁵ Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

²⁶ Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (SL L 257, 28.8.2014., str. 1.).

²⁷ Uredba (EU) 2017/2402 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o utvrđivanju općeg okvira za sekuritizaciju i o uspostavi specifičnog okvira za jednostavnu, transparentnu i standardiziranu sekuritizaciju te o izmjeni direktiva 2009/65/EZ, 2009/138/EZ i 2011/61/EU te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 648/2012 (SL L 347, 28.12.2017., str. 35.).

te direktive i koja nije izuzeta od nadzora grupe na temelju članka 214. stavka 2. Direktive 2009/138/EZ;

- (p) instituciju za platni promet kako je definirana u članku 1. stavku 1. točki (d) Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća²⁸;
- (q) instituciju za elektronički novac kako je definirana u članku 2. točki 1. Direktive 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁹;
- (r) pružatelja usluga skupnog financiranja kako je definiran u članku 2. stavku 1. točki (e) Uredbe (EU) 2020/1503 Europskog parlamenta i Vijeća³⁰;
- (s) pružatelja usluga povezanih s kriptovalutom kako je definiran u članku 3. stavku 1. točki 8. [Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima kriptovalute i izmjeni Direktive (EU) 2019/1937³¹] pri pružanju jedne ili više usluga povezanih s kriptovalutom kako su definirane u članku 3. stavku 1. točki 9. [Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima kriptovalute i izmjeni Direktive (EU) 2019/1937].

Članak 7.

Pokazatelji minimalne poslovne prisutnosti u porezne svrhe

1. Države članice zahtijevaju da poduzeća koja ispunjavaju kriterije iz članka 6. stavka 1. u svojoj godišnjoj poreznoj prijavi za svaku poreznu godinu podnesu izjavu zadovoljavaju li sljedeće pokazatelje minimalne poslovne prisutnosti:
 - (a) poduzeće ima vlastiti poslovni prostor u državi članici ili prostorije za njegovu isključivu uporabu;
 - (b) poduzeće ima najmanje jedan vlastiti i aktivan bankovni račun u Uniji;
 - (c) jedan od sljedećih pokazatelja:
 - i. jedan ili više direktora poduzeća:
 1. porezni su rezidenti u državi članici poduzeća ili imaju boravište na udaljenosti od te države članice koja nije veća od one koja im omogućuje propisno obavljanje njihovih dužnosti;
 2. kvalificirani su i ovlašteni donositi odluke o aktivnostima kojima se ostvaruje relevantni prihod poduzeća ili imovini poduzeća;
 3. aktivno i neovisno redovito se koriste odobrenjem iz točke 2.;

²⁸ Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).

²⁹ Direktiva 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju aktivnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL L 267, 10.10.2009., str. 7.).

³⁰ Uredba (EU) 2020/1503 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. listopada 2020. o europskim pružateljima usluga skupnog financiranja za poduzeća i izmjeni Uredbe (EU) 2017/1129 i Direktive (EU) 2019/1937 (SL L 347, 20.10.2020., str. 1.).

³¹ COM/2020/593 final.

4. nisu zaposlenici društva koje nije povezano društvo i ne obavljaju funkciju direktora ili ekvivalentne funkcije u drugim društvima koja nisu povezana društva;
 - ii. većina zaposlenika u ekvivalentu punog radnog vremena u poduzeću su porezni rezidenti u državi članici poduzeća ili imaju boravište na udaljenosti od te države članice koja nije veća od one koja im omogućuje propisno obavljanje njihovih dužnosti, a ti su zaposlenici kvalificirani za obavljanje aktivnosti kojima se ostvaruju relevantni prihodi poduzeća.
2. Poduzeća iz stavka 1. svojoj poreznoj prijavi prilažu dokaznu dokumentaciju. Dokazna dokumentacija uključuje sljedeće informacije:
 - (a) adresu i vrstu poslovnog prostora;
 - (b) iznos i vrstu bruto prihoda;
 - (c) iznos troškova poslovanja i njihove vrste;
 - (d) vrstu poslovnih aktivnosti koje se obavljaju radi ostvarivanja relevantnog prihoda;
 - (e) broj direktora, njihove kvalifikacije, dozvole i mjesto porezne rezidentnosti ili broj zaposlenika u ekvivalentu punog radnog vremena koji obavljaju poslovne aktivnosti kojima se ostvaruju relevantni prihodi i njihove kvalifikacije, njihovu poreznu rezidentnost;
 - (f) izdvojene poslovne aktivnosti;
 - (g) broj bankovnog računa, sva ovlaštenja dodijeljena za pristup bankovnom računu i za korištenje ili izdavanje uputa za plaćanje te dokaz o tome da je račun aktivan.

Članak 8.

Pretpostavka minimalne poslovne prisutnosti u porezne svrhe

1. Za poduzeće koje izjavljuje da zadovoljava sve pokazatelje minimalne poslovne prisutnosti utvrđene u članku 7. stavku 1. i koje dostavi zadovoljavajuću dokaznu dokumentaciju u skladu s člankom 7. stavkom 2. pretpostavlja se da ima minimalnu poslovnu prisutnost za poreznu godinu.
2. Za poduzeće koje izjavi da ne zadovoljava jedan ili više pokazatelja utvrđenih u članku 7. stavku 1. ili koje ne dostavi zadovoljavajuću dokaznu dokumentaciju u skladu s člankom 7. stavkom 2. pretpostavlja se da nema minimalnu poslovnu prisutnost za poreznu godinu.

Članak 9.

Osporavanje pretpostavke

1. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi omogućile poduzećima za koja se pretpostavlja da nemaju minimalnu poslovnu prisutnost u skladu s člankom 8. stavkom 2. da ospore tu pretpostavku pružanjem dodatnih popratnih dokaza o poslovnim aktivnostima koje obavljaju radi ostvarivanja relevantnog prihoda.
2. Za potrebe stavka 1. poduzeća dostavljaju sljedeće dodatne dokaze:

- (a) dokument kojim se omogućuje utvrđivanje komercijalnih razloga za osnivanje poduzeća;
 - (b) informacije o profilima zaposlenika, uključujući razinu njihova iskustva, njihove ovlasti za donošenje odluka u cjelokupnoj organizaciji, ulogu i položaj u organizacijskom planu, vrstu njihova ugovora o radu, njihove kvalifikacije i trajanje zaposlenja;
 - (c) konkretne dokaze da se donošenje odluka o aktivnosti kojom se ostvaruje relevantni prihod odvija u državi članici poduzeća.
3. Država članica smatra da je poduzeće osporilo pretpostavku ako dokazi koje je društvo dostavilo u skladu sa stavkom 2. dokazuju da je poduzeće obavljalo i kontinuirano kontroliralo poslovne aktivnosti kojima je ostvaren relevantni prihod ili, ako nema prihoda, imovinu društva i snosilo rizike za te aktivnosti ili imovinu.
4. Nakon završetka porezne godine za koju je poduzeće uspješno oborilo pretpostavku, u skladu sa stavkom 3., država članica može u razdoblju od pet godina smatrati da je poduzeće osporilo pretpostavku pod uvjetom da činjenične i pravne okolnosti poduzeća tijekom tog razdoblja ostanu nepromijenjene.

Članak 10.

Izuzeće

1. Država članica poduzima odgovarajuće mjere kako bi se poduzeću koje ispunjava kriterije iz članka 6. stavka 1. omogućilo da zatraži izuzeće od obveza na temelju ove Direktive ako postojanje poduzeća ne umanjuje poreznu obvezu njegovih stvarnih vlasnika ili grupacije, u cjelini, čiji je poduzeće član.
2. Država članica može odobriti to izuzeće za jednu poreznu godinu ako poduzeće pruži dostatne i objektivne dokaze da njegovim posredstvom ne dolazi do porezne pogodnosti za njegova ovlaštenog korisnika ili grupaciju u cjelini, ovisno o slučaju. Ti dokazi moraju uključivati informacije o strukturi grupacije i njezinim aktivnostima. Na temelju tih dokaza mora se moći usporediti iznos ukupnog poreza koji treba platiti ovlašten korisnik ili grupacija u cjelini, ovisno o slučaju, uzimajući u obzir posredovanje poduzeća s iznosom koji bi trebalo platiti u istim okolnostima da to poduzeće nije dio grupacije.
3. Nakon završetka porezne godine za koju je izuzeće odobreno u skladu sa stavkom 2. država članica može produljiti valjanost izuzeća za pet godina pod uvjetom da činjenične i pravne okolnosti poduzeća, uključujući ovlaštenog korisnika i grupaciju, ostanu nepromijenjene u relevantnom razdoblju.

POGLAVLJE III.

POREZNI TRETMAN PODUZEĆA KOJA NEMAJU MINIMALNU POSLOVNU PRISUTNOST U POREZNE SVRHE

Članak 11.

Porezne posljedice nepostojanja minimalne poslovne prisutnosti u porezne svrhe u državama članicama koje nisu država članica poduzeća

1. Države članice koje nisu država članica poduzeća zanemaruju sve sporazume i konvencije kojima se predviđa ukidanje dvostrukog oporezivanja prihoda i, prema potrebi, kapitala, koji su na snazi u državi članici poduzeća, kao i članke 4., 5. i 6. Direktive 2011/96/EU i članak 1. Direktive 2003/49/EZ, u mjeri u kojoj se te direktive primjenjuju zbog toga što se poduzeće smatra poreznim rezidentom u državi članici, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) pretpostavlja se da poduzeće nema minimalnu poslovnu prisutnost;
 - (b) poduzeće ne osporava pretpostavku iz točke (a) za poreznu godinu.
2. Država članica dioničara poduzeća oporezuje odgovarajući prihod poduzeća u skladu sa svojim nacionalnim pravom kao da su ga izravno ostvarili dioničari poduzeća i odbija svaki porez plaćen na taj dohodak u državi članici poduzeća ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) odgovarajući prihod ostvaruje poduzeće za koje se pretpostavlja da nema minimalnu poslovnu prisutnost;
 - (b) poduzeće ne osporava pretpostavku iz točke (a);
 - (c) dioničari poduzeća i platitelj su porezni rezidenti u državi članici.

Prvi podstavak primjenjuje se neovisno o bilo kojem sporazumu ili konvenciji kojima se predviđa ukidanje dvostrukog oporezivanja prihoda i, prema potrebi, kapitala, koje su na snazi s drugom državom članicom.

Ako platitelj nije porezni rezident u državi članici, država članica dioničara poduzeća oporezuje relevantni prihod poduzeća u skladu sa svojim nacionalnim pravom kao da ga je izravno ostvario dioničar poduzeća, ne dovodeći u pitanje sve sporazume ili konvencije kojima se predviđa ukidanje dvostrukog oporezivanja prihoda i, prema potrebi, kapitala, koje su na snazi između države članice dioničara poduzeća i jurisdikcije platitelja u trećoj zemlji.

Ako dioničar poduzeća nije porezni rezident u državi članici, država članica platitelja tog prihoda primjenjuje porez po odbitku u skladu sa svojim nacionalnim pravom, ne dovodeći u pitanje sve sporazume ili konvencije kojima se predviđa ukidanje dvostrukog oporezivanja prihoda i, prema potrebi, kapitala, koje su na snazi s jurisdikcijom dioničara poduzeća u trećoj zemlji.
3. Ako je imovina iz članka 4. u vlasništvu poduzeća za koje se pretpostavlja da nema minimalnu prisutnost i koje ne osporava tu pretpostavku:

- (a) država članica u kojoj se nalazi imovina iz članka 4. točke (e) oporezuje takvu imovinu u skladu sa svojim nacionalnim pravom, kao da je ta imovina u izravnom vlasništvu dioničara poduzeća, ne dovodeći u pitanje sve sporazume ili konvencije kojima se predviđa ukidanje dvostrukog oporezivanja prihoda i, prema potrebi, kapitala, koje su na snazi s jurisdikcijom dioničara poduzeća;
- (b) država članica dioničara poduzeća oporezuje takvu imovinu u skladu sa svojim nacionalnim pravom kao da je u izravnom vlasništvu dioničara poduzeća, ne dovodeći u pitanje sve sporazume ili konvencije kojima se predviđa ukidanje dvostrukog oporezivanja prihoda i, prema potrebi, kapitala, koje su na snazi s jurisdikcijom u kojoj se nekretnina nalazi.

Članak 12.

Porezne posljedice nepostojanja minimalne poslovne prisutnosti u porezne svrhe u državi članici poduzeća

Ako poduzeće nema minimalnu prisutnost u porezne svrhe u državi članici u kojoj je porezni rezident, ta država članica donosi neku od sljedećih odluka:

- (a) odbija zahtjev za potvrdu o poreznoj rezidentnosti poduzeću za korištenje izvan jurisdikcije te države članice;
- (b) izdaje potvrdu o poreznoj rezidentnosti kojom se propisuje da poduzeće nema pravo na prednosti iz sporazuma i konvencija kojima se predviđa ukidanje dvostrukog oporezivanja prihoda i, prema potrebi, kapitala te međunarodnih sporazuma sa sličnom svrhom ili učinkom te članka 4., 5. i 6. Direktive 2011/96/EU i članka 1. Direktive 2003/49/EZ.

POGLAVLJE IV.

RAZMJENA INFORMACIJA

Članak 13.

Izmjene Direktive 2011/16/EU

Direktiva 2011/16/EU mijenja se kako slijedi:

1. u članku 3. točka 9. mijenja se kako slijedi:

- (a) točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) za potrebe članka 8. stavka 1. i članka od 8.a do 8.ad, sustavno priopćavanje prethodno definiranih informacija drugoj državi članici, bez prethodnog zahtjeva, u prethodno utvrđenim pravilnim intervalima; za potrebe članka 8. stavka 1., upućivanje na dostupne informacije odnosi se na informacije iz poreznih podataka države članice koja priopćuje informacije koje su raspoložive u skladu s postupcima za prikupljanje i obradu podataka u toj državi članici;”

- (b) točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) za potrebe svih odredaba ove Direktive osim članka 8. stavka 1. i članka 3.a te članaka od 8.a do 8.ad sustavno priopćavanje prethodno definiranih informacija predviđenih u podtočkama (a) i (b) ove točke.”

2. u poglavlju II. odjeljku II. dodaje se sljedeći članak 8.ad:

„Članak 8.ad

Područje primjene i uvjeti obvezne automatske razmjene informacija o poduzećima koja su obvezna izvješćivati o pokazateljima minimalne poslovne prisutnosti

1. Nadležno tijelo države članice koje prima informacije od poduzeća s poslovnim nastanom na njezinu državnom području u skladu s člankom 7. Direktive Vijeća [OP] (unijeti puni naslov i upućivanje na SL)*, putem automatske razmjene i u roku od 30 dana od primitka tih informacija, proslijeđuje takve informacije nadležnim tijelima svih drugih država članica u skladu sa stavkom 4. i primjenjivim praktičnim rješenjima donesenima u skladu s člankom 21.
2. Nadležno tijelo države članice koje potvrđuje da je poduzeće osporilo pretpostavku u skladu s člankom 9. Direktive [OP] ili da je poduzeće izuzeto u skladu s člankom 10. te direktive, automatskom razmjenom i u roku od 30 dana od takve potvrde dostavlja takve informacije nadležnim tijelima svih drugih država članica, u skladu s primjenjivim praktičnim rješenjima donesenima na temelju članka 21.
3. Nadležno tijelo države članice koje zaključi, među ostalim revizijom, u skladu s nacionalnim pravom te države članice, da poduzeće ne zadovoljava pokazatelje minimalne poslovne prisutnosti utvrđene u članku 7. Direktive [OP], automatskom razmjenom i u roku od 30 dana od datuma kad ishod revizije postane konačan, dostavlja takve informacije nadležnim tijelima svih drugih država članica, u skladu s primjenjivim praktičnim rješenjima donesenima na temelju članka 21.
4. Informacije koje proslijeđuje nadležno tijelo države članice u skladu sa stavkom 1. za svako poduzeće uključuju sljedeće:
 - (a) porezni identifikacijski broj (PIB) poduzeća koje je obvezno izvješćivati u skladu s člankom 6. Direktive [OP];
 - (b) PDV broj, ako je dostupan, poduzeća koje je obvezno izvješćivati u skladu s člankom 6. Direktive [OP];
 - (c) utvrđivanje identiteta dioničara poduzeća i stvarnih vlasnika poduzeća, kako je definirano u članku 3. točkama 5. i 6.;
 - (d) utvrđivanje drugih država članica, ako postoje, na koje će se vjerojatno odnositi izvješćivanje poduzeća;
 - (e) utvrđivanje identiteta svih osoba u drugim državama članicama na koje bi izvješćivanje poduzeća moglo utjecati;
 - (f) izjavu koju je dostavilo poduzeće u skladu s člankom 7. stavkom 1.;
 - (g) sažetak dokaza koje je poduzeće dostavilo u skladu s člankom 7. stavkom 2.
5. Ne dovodeći u pitanje stavak 4., informacije koje dostavlja nadležno tijelo države članice u skladu sa stavkom 2. uključuju i sljedeće:

- (h) potvrdu nadležnog tijela države članice da je poduzeće osporilo pretpostavku iz članka 9. Direktive [OP] ili da je poduzeće izuzeto od izvješćivanja u skladu s člankom 10. te direktive;
 - (i) sažetak dodatnih dokaza koje nadležno tijelo smatra relevantnima za izdavanje potvrde da je pretpostavka osporena u skladu s člankom 9. Direktive [OP] ili da je poduzeće izuzeto od izvješćivanja u skladu s člankom 10. te direktive.
6. Ne dovodeći u pitanje stavak 4., informacije koje prosljeđuje nadležno tijelo države članice u skladu sa stavkom 3. uključuju i izvješće o reviziji ako takvo izvješće izdaje nadležno tijelo.
 7. Kako bi se olakšala razmjena informacija iz stavaka 4., 5. i 6., Komisija provedbenim aktima donosi praktična rješenja potrebna za provedbu stavaka od 1. do 6. ovog članka, uključujući mjere za standardizaciju priopćavanja informacija iz stavaka 4., 5. i 6. ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 26. stavka 2.
 8. Za potrebe stavaka od 1. do 5. ovog članka, „poduzeće” znači poduzeće kako je definirano u članku 3. točki 1. Direktive [OP].
 9. Obradene informacije čuvaju se pet godina i u svakom slučaju ne duže nego što je potrebno za postizanje ciljeva ove Direktive.
 10. Nadležna tijela svake države članice smatraju se voditeljima obrade, a Komisija se smatra izvršiteljem obrade podataka.
 11. Ako dođe do neovlaštenog otkrivanja informacija iz stavka 4. točaka od (a) do (f), države članice mogu odlučiti obustaviti, kao mjeru ublažavanja, razmjenu informacija na temelju ove Direktive s državom članicom u kojoj se neovlašteno otkrivanje dogodilo.”
3. u članku 20. stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:
 - „5. Komisija će provedbenim aktima donijeti standardne obrasce, uključujući jezična rješenja, u sljedećim slučajevima:
 - (a) za automatsku razmjenu informacija o prethodnim poreznim mišljenjima s prekograničnim učinkom i prethodnim sporazumima o transfernim cijenama na temelju članka 8.a prije 1. siječnja 2017.;
 - (b) za automatsku razmjenu informacija o prekograničnim aranžmanima o kojima se izvješćuje na temelju članka 8.ab prije 30. lipnja 2019.;
 - (c) za automatsku razmjenu informacija o poduzećima koja su obvezna izvješćivati o pokazateljima minimalne poslovne prisutnosti u skladu s člankom 8.ad prije 1. siječnja 2024.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 26. stavka 2.

Ti standardni obrasci ne premašuju sastavnice za razmjenu informacija navedenih u članku 8.a stavku 6., članku 8.ab stavku 14. i članku 8.ad stavcima 4., 5. i 6. ni druga srodna područja koja su povezana s tim sastavnicama koje su potrebne za ostvarivanje ciljeva članaka 8.a, 8.ab, odnosno 8.ac.

Jezičnim rješenjima iz prvog podstavka ne smije se onemogućiti države članice da informacije iz članaka 8.a, 8.ab i 8.ad priopćuju na bilo kojem od službenih jezika Unije. Međutim, tim se jezičnim rješenjima može predvidjeti da se

ključni elementi takvih informacija šalju i na nekom drugom službenom jeziku Unije.”;

4. U članku 21. stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Komisija do 31. prosinca 2017. izrađuje siguran središnji direktorij za države članice o administrativnoj suradnji u području oporezivanja u kojem se informacije koje se priopćuju u okviru članka 8.a stavaka 1. i 2. evidentiraju radi ispunjenja zahtjeva za automatsku razmjenu iz tih stavaka te pruža tehničku i logističku potporu za njega.

Komisija do 31. prosinca 2019. izrađuje siguran središnji direktorij za države članice o administrativnoj suradnji u području oporezivanja u kojem se informacije koje se priopćuju u okviru članka 8.ab stavaka 13., 14. i 16. evidentiraju radi ispunjenja zahtjeva za automatsku razmjenu iz tih stavaka te pruža tehničku i logističku potporu za njega.

Komisija do 30. lipnja 2024. izrađuje siguran središnji direktorij za države članice o administrativnoj suradnji u području oporezivanja u kojem se informacije koje se priopćuju u okviru članka 8.ad stavaka 1., 2. i 3. evidentiraju radi ispunjenja zahtjeva za automatsku razmjenu iz tih stavaka te pruža tehničku i logističku potporu za njega.

Nadležna tijela svih država članica imaju pristup informacijama koje se evidentiraju u tom direktoriju. Komisija usto ima pristup informacijama evidentiranim u tom direktoriju, no u okviru ograničenja utvrđenih u članku 8.a stavku 8. i članku 8.ab stavku 17. Komisija će provedbenim aktima donijeti potrebna praktična rješenja za provedbu prvog, drugog i trećeg podstavka ovog stavka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 26. stavka 2.

U razdoblju prije nego što taj sigurni središnji direktorij postane operativan automatska razmjena iz članka 8.a stavaka 1. i 2., članka 8.ab stavaka 13., 14. i 16. i članka 8.ad stavaka 1., 2. i 3. provodi se u skladu sa stavkom 1. ovog članka i primjenjivim praktičnim rješenjima.”.

POGLAVLJE V.

IZVRŠENJE

Članak 14.

Kazne

Države članice utvrđuju pravila o kaznama koje se primjenjuju na kršenja nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene kazne moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Države članice osiguravaju da te kazne uključuju administrativnu novčanu kaznu od najmanje 5 % prometa poduzeća u relevantnoj poreznoj godini, ako poduzeće koje je obvezno izvješćivati u skladu s člankom 6. ne ispuni takav zahtjev za poreznu godinu u propisanom roku ili podnese neistinitu poreznu prijavu na temelju članka 7.

Članak 15.

Zahtjevi za porezne revizije

Ako nadležno tijelo jedne države članice smatra da poduzeće koje je porezni rezident u drugoj državi članici nije ispunilo svoje obveze prema ovoj Direktivi, prva država članica može zatražiti od nadležnog tijela druge države članice da provede poreznu reviziju poduzeća.

Nadležno tijelo države članice kojoj je podnesen zahtjev pokrenut će takvu reviziju u roku od mjesec dana od dana primitka zahtjeva i provesti je u skladu s pravilima kojima se uređuju porezne revizije u državi članici kojoj je podnesen zahtjev.

Nadležno tijelo koje je provelo poreznu reviziju dužno je dostaviti povratnu informaciju o ishodu te revizije nadležnom tijelu države članice koja je podnijela zahtjev u najkraćem mogućem roku, a najkasnije mjesec dana nakon što je poznat ishod porezne revizije.

Članak 16.

Praćenje

1. Države članice dostavljaju Komisiji sljedeće informacije za svaku poreznu godinu:
 - (a) broj poduzeća koja ispunjavaju uvjete propisane člankom 6. stavkom 1.;
 - (b) broj poduzeća koja su dostavila izvješća u skladu s člankom 7.;
 - (c) kazne izrečene u skladu s člankom 14. za nepoštovanje zahtjeva ove Direktive;
 - (d) broj poduzeća za koje se pretpostavlja da nemaju minimalnu poslovnu prisutnost u skladu s člankom 8. i broj poduzeća koja su osporila takvu pretpostavku u skladu s člankom 9.;
 - (e) broj poduzeća izuzetih od zahtjeva prema ovoj Direktivi u skladu s člankom 10.;
 - (f) broj revizija poduzeća koja ispunjavaju uvjete propisane člankom 6. stavkom 1.;
 - (g) broj slučajeva u kojima je utvrđeno da poduzeće za koje se pretpostavljalo da ima minimalnu poslovnu prisutnost nema znatnu aktivnost, osobito nakon revizije;
 - (h) broj podnesenih zahtjeva za razmjenu informacija i broj zaprimljenih zahtjeva;
 - (i) broj podnesenih zahtjeva za porezne revizije i broj zaprimljenih zahtjeva.

Na zahtjev Komisije, države članice dostaviti će joj sve druge informacije potrebne za praćenje i ocjenjivanje provedbe ove Direktive.

2. Države članice dostavljaju informacije navedene u stavku 1. svake dvije godine do 31. prosinca porezne godine nakon završetka dvogodišnjeg razdoblja.

Članak 17.

Izvješća

1. Komisija podnosi izvješće o provedbi ove Direktive Europskom parlamentu i Vijeću do 31. prosinca 2028.

2. Pri sastavljanju izvješća Komisija uzima u obzir informacije koje su dostavile države članice u skladu s člankom 15.
3. Komisija objavljuje ta izvješća na svojim internetskim stranicama.

POGLAVLJE VI.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

Prenošenje

1. Države članice najkasnije do [30. lipnja 2023.] donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Te odredbe primjenjuju od [1. siječnja 2024.].

Kad države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje u njihovoj službenoj objavi. Države članice određuju načine tog upućivanja.

1. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 19.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 20.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik

ZAKONODAVNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

UNSHELL

1.2. Predmetna područja politike

Porezna politika.

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

X novo djelovanje

☐ novo djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja¹

☐ produženje postojećeg djelovanja

☐ spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

Prijedlogom se nastoji smanjiti gubitak poreznih prihoda povezan s izbjegavanjem plaćanja poreza i utajom poreza zbog upotrebe fiktivnih subjekata u EU-u. Nadalje, prijedlogom će se državama članicama omogućiti da točno opišu i kvantificiraju opseg poreznih zlouporaba fiktivnih subjekata u EU-u. Naposljetku, prijedlogom bi trebalo dodatno spriječiti osnivanje fiktivnih subjekata u EU-u.

1.4.2. Posebni ciljevi

Posebni ciljevi

1. Utvrđivanje fiktivnih subjekata u EU-u za koje postoji rizik od zlouporabe poreza primjenom objektivnih kriterija poslovne prisutnosti. Nakon što se utvrdi da je fiktivni subjekt rizičan u smislu zlouporabe poreza, u prijedlogu će se utvrditi jasne, unaprijed utvrđene zajedničke porezne posljedice na razini cijelog EU-a kako bi se spriječili porezni gubici.

2. Nadležna tijela država članica trebala bi imati na raspolaganju informacije za utvrđivanje fiktivnih subjekata koji su rezidenti / imaju poslovni nastan u drugim državama članicama kako bi mogla spriječiti prekograničnu zlouporabu poreza, primjerice tako da im se uskrati ostvarivanje prednosti iz poreznih ugovora za porez po odbitku;

3. Cilj je prijedloga u prvom redu spriječiti korištenje pružatelja usluga trusta i trgovačkih društava za osnivanje fiktivnih subjekata u EU-u. Kriteriji poslovne prisutnosti navedeni u točki 1. namijenjeni su borbi protiv samih usluga koje pružatelj usluga trusta i trgovačkih društava nudi, poput postavljanja poštanskih adresa koje pružatelj usluga trusta i trgovačkih društava pruža fiktivnim subjektima.

¹ Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točki (a) ili (b) Financijske uredbe.

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

Ciljani subjekti morat će poreznim upravama podnositi izvješća o tome zadovoljavaju li pokazatelje minimalne poslovne prisutnosti. Subjekti koji ne zadovoljavaju te pokazatelje snosit će porezne posljedice.

1.4.4. Pokazatelji uspješnosti

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća

Ciljevi	Pokazatelji	Alati za mjerenje / izvori podataka
Upotreba zajedničkih kriterija poslovne prisutnosti za utvrđivanje fiktivnih subjekata kako bi se spriječio gubitak poreznih prihoda zbog utaje poreza i izbjegavanja plaćanja poreza.	Dodatni prihodi od poreza osigurani su zahvaljujući inicijativi kojom se fiktivnim subjektima onemogućuje stjecanje porezne prednosti na nacionalnoj ili prekograničnoj razini.	Godišnja procjena automatske razmjene informacija (izvor: porezne uprave država članica)
Pružanje informacija državama članicama kako bi se utvrdili fiktivni subjekti koji se koriste za zlouporabu poreza.	Broj razmjena informacija o fiktivnim subjektima i aktivnosti država članica za praćenje usklađenosti.	Podaci koje države članice svake godine dostavljaju Komisiji u svrhu praćenja (izvor: porezne uprave država članica)
Odvraćanje pružatelja usluga trusta i trgovačkih društava u EU-u od osnivanja fiktivnih subjekata.	Kvalitativna procjena učinka inicijative na odvrćanje pružatelja usluga trusta i trgovačkih društava od pružanja usluga osnivanja fiktivnih subjekata koju provode države članice.	Godišnja procjena automatske razmjene informacija (izvor: porezne uprave država članica)

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative

Pravni subjekti i aranžmani koji su obvezni izvješćivati u skladu s prijedlogom provodit će samoprocjenu na temelju kriterija poslovne prisutnosti kako bi se utvrdilo postoji li rizik od zlouporabe poreza. Informacije o subjektima i

aranžmanima koji su obvezni provesti samoprocjenu u državi članici automatski će se dostavljati nadležnim tijelima drugih država članica. U tom kontekstu od nadležnih tijela će se zahtijevati da dostave otkrivene informacije u središnji direktorij kojem pristup imaju sve države članice. Komisija će imati ograničeni pristup direktoriju kako bi bila dovoljno obaviještena za provedbu nadzora nad funkcioniranjem Direktive. U prijedlogu će se primjenjivati praktična rješenja koja su trenutačno u skladu s Direktivom 2011/16/EU o administrativnoj suradnji u području izravnog oporezivanja („DAC”).

Kad je riječ o rokovima za uspostavu drugih središnjih direktorija za razmjenu informacija u porezne svrhe, kao što su DAC3 i DAC6, državama članicama i Komisiji trebalo bi najmanje 18 mjeseci nakon donošenja prijedloga za uspostavu sustava kojima bi se omogućila razmjena informacija među državama članicama. Provedba s razdobljem uspostave očekuje se od siječnja 2024.

- 1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” vrijednost je koja proizlazi iz intervencije Unije i predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.*

Prijedlogom se ne nastoje zamijeniti postojeća nacionalna i međunarodna pravila za borbu protiv poreznih zlouporaba fiktivnih subjekata u EU-u. Umjesto toga, prijedlogom se nastoje potaknuti i provesti postojeće mjere uvođenjem objektivnih kriterija poslovne prisutnosti kako bi se spriječila zlouporaba poreza u prekograničnom kontekstu. Ujednačavanjem pravila osigurala bi se dosljednost bitnih zahtjeva u porezne svrhe u EU-u, kao i protumjere koje treba primijeniti, uključujući porezne posljedice i kazne za neispunjavanje obveza.

Za grupacije društava u cijelom EU-u postojala bi ekonomija razmjera jer bi se trebao primijeniti samo jedan skup pravila o poslovnoj prisutnosti. Time bi se osigurali jednaki uvjeti i pošteno tržišno natjecanje za poduzeća u EU-u.

- 1.5.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

Inicijativa je novi mehanizam. Najpoželjnija opcija u procjeni učinka temelji se na pristupu koji EU primjenjuje pri ocjenjivanju poslovne prisutnosti u relevantnim trećim zemljama u okviru postupka koji dovodi do uspostave i ažuriranja EU-ova popisa nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe. Inicijativa nastoji preuzeti neke od značajki tog procesa.

- 1.5.4. *Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima*

U Komunikaciji o oporezivanju poslovanja za 21. stoljeće Komisija se obvezala podnijeti zakonodavni prijedlog kojim se utvrđuju pravila Unije za neutralizaciju zlouporabe fiktivnih subjekata u porezne svrhe do kraja 2021. U prijedlogu će se upotrebljavati postupci, rješenja i informatički alati koji su već uspostavljeni ili se razvijaju u okviru DAC-a.

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

Troškovi provedbe inicijative financirat će se iz proračuna EU-a koji se odnose samo na središnje komponente sustava automatske razmjene informacija. U protivnom će države članice provoditi predviđene mjere.

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

☐ Ograničeno trajanje

- ☐ na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG
- ☐ financijski učinak od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za preuzete obveze i od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za plaćanje

☒ Neograničeno trajanje

- provedba s početnim razdobljem od GGGG do GGGG
- nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Predviđeni načini upravljanja²

☒ Izravno upravljanje koje provodi Komisija

- ☒ putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije
- ☐ putem izvršnih agencija

☐ Podijeljeno upravljanje s državama članicama

☐ Neizravno upravljanje povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

- ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile
- ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)
- ☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu
- ☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe
- ☐ tijelima javnog prava
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge, u mjeri u kojoj su im dana odgovarajuća financijska jamstva
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća financijska jamstva
- ☐ osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.

Napomene

Ovaj se prijedlog temelji na postojećem okviru i sustavima za automatsku razmjenu informacija s pomoću središnjeg direktorija za prethodna porezna mišljenja s prekograničnim učinkom („DAC3”) i prekograničnim poreznim aranžmanima o kojima se izvješćuje („DAC6”) koji su razvijeni u skladu s člankom 21. Direktive 2011/16/EU u kontekstu tih prethodnih izmjena DAC-a. Komisija zajedno s državama članicama razvija standardizirane obrasce i oblike razmjene informacija putem provedbenih mjera. Kad je riječ o mreži CCN kojom se dopušta razmjena informacija među državama članicama, Komisija je odgovorna za

² Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

razvoj takve mreže, a države članice su obvezne izraditi odgovarajuću nacionalnu infrastrukturu koja će omogućiti razmjenu informacija putem mreže CCN.

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Komisija će osigurati uspostavu mehanizama za praćenje i evaluaciju funkcioniranja intervencije imajući u vidu glavne ciljeve politike. S obzirom na to da inicijativa „Unshell” uključuje izmjenu DAC-a, praćenje i evaluacija mogli bi se provoditi u skladu s drugim elementima administrativne suradnje.

Države članice Komisiji će jednom godišnje dostavljati podatke za informacije navedene u prethodnoj tablici o pokazateljima uspješnosti koji će se upotrebljavati za praćenje usklađenosti s prijedlogom.

Budući da su podaci o praćenju dostupni, Komisija će preispitati opseg intervencije kako bi ispitala mogućnost njezina proširenja radi obuhvaćanja dodatnih sektora i/ili revidiranja nekih njezinih obilježja.

Evaluacija će se provesti pet godina nakon provedbe prijedloga, što će Komisiji omogućiti da preispita rezultate politike s obzirom na njezine ciljeve, kao i ukupne učinke u smislu poreznih prihoda, poduzeća i unutarnjeg tržišta.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

Provedba inicijative ovisit će o nadležnim tijelima (poreznim upravama) država članica. Bit će odgovorna za financiranje vlastitih nacionalnih sustava i prilagodbe potrebne za razmjenu sa središnjim direktorijem koji će se uspostaviti za potrebe prijedloga.

Komisija će uspostaviti infrastrukturu, uključujući središnji direktorij, koja će omogućiti razmjenu informacija među državama članicama za utvrđivanje fiktivnih subjekata. Za ovu inicijativu koristit će se informacijski sustavi uspostavljeni za potrebe DAC-a. Komisija će financirati sustave potrebne za razmjenu, uključujući središnji direktorij, koji će biti podvrgnut glavnim elementima kontrole, a to su oni koji se odnose na ugovore o nabavi, tehničku provjeru javne nabave, *ex ante* provjeru obveza i *ex ante* provjeru plaćanja.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika*

Predložena intervencija temeljit će se na sustavu davanja izjava koji podrazumijeva rizik od neprijavlivanja ili lažne izjave pravnih osoba i aranžmana koji su potrebni za samoprocjenu kriterija poslovne prisutnosti iz prijedloga. Od država članica zahtijevat će se da revidiraju takve samoprocjene i svake godine dostavljaju Komisiji statističke podatke, uključujući broj subjekata nad kojima je provedena revizija i sankcije za neusklađenost.

Kako bi se riješio rizik od neusklađenosti pravnih subjekata i aranžmana, prijedlog uključuje okvir za sankcioniranje. Nacionalna porezna tijela bit će zadužena za provedbu sankcija i općenito za osiguravanje usklađenosti s inicijativom „Unshell”. Sankcije su uspostavljene na dovoljno visokoj razini da služe kao sredstvo

odvraćanja. Nadalje, nacionalne porezne uprave moći će provoditi revizije radi otkrivanja i odvraćanja od neusklađenosti.

Kako bi pratila pravilnu primjenu prijedloga, Komisija će imati ograničen pristup središnjem direktoriju u kojem će države članice razmjenjivati informacije o subjektima i aranžmanima koji izvješćuju u okviru prijedloga.

Glavni elementi strategije kontrole su sljedeći:

Ugovori o nabavi

Postupci kontrole nabave utvrđeni u Financijskoj uredbi: svi ugovori o javnoj nabavi dodjeljuju se nakon što službe Komisije provedu uobičajeni postupak provjere plaćanja, uzimajući u obzir ugovorne obveze te dobro financijsko i opće upravljanje. U svim ugovorima koji se sklapaju između Komisije i korisnika predviđene su mjere za suzbijanje prijevara (kontrole, izvješća itd.). Izrađuje se detaljna natječajna dokumentacija koja čini temelj svakog ugovora. U postupku prihvaćanja strogo se slijedi metodologija TAXUD TEMPO: proizvodi i usluge se pregledavaju, prema potrebi izmjenjuju i zatim izričito prihvaćaju (ili odbijaju). Nijedan račun ne može biti plaćen bez „potvrde o prihvaćanju”.

Tehnička provjera u postupku nabave

GU TAXUD kontrolira isporučene proizvode ili usluge i nadzire izvođenje radova i pružanje usluga. Redovito provodi i kontrolu kvalitete i sigurnosti svojih izvođača. Kontrolama kvalitete provjerava se jesu li stvarni procesi izvođača u skladu s pravilima i postupcima definiranim u njihovim planovima kvalitete. Kontrole sigurnosti usmjerene su na posebne procese, postupke i ustroj.

Pored prethodno navedene kontrole, GU TAXUD obavlja tradicionalne financijske kontrole:

Ex ante provjera obveza

Sve obveze u Glavnoj upravi TAXUD provjerava voditelj odjela ljudskih resursa i financija. To znači da je 100 % iznosa preuzetih obveza obuhvaćeno *ex ante* provjerom. Taj postupak osigurava visoku razinu sigurnosti u pogledu zakonitosti i pravilnosti transakcija.

Ex ante provjera plaćanja

Sva se plaćanja provjeravaju *ex ante*. Nadalje, svakog se tjedna nasumično odabire barem jedno plaćanje (iz svih kategorija rashoda) radi dodatne *ex ante* provjere koju provodi voditelj odjela za financije i korespondent za poslove upravljanja ljudskim resursima. Nije utvrđen cilj u pogledu opsega provjere jer je svrha „nasumice” provjeriti plaćanja kako bi se utvrdilo jesu li sva plaćanja pripremljena u skladu sa zahtjevima. Preostala se plaćanja obrađuju svaki dan u skladu s važećim pravilima.

Izjave svih dužnosnika za ovjeravanje na osnovi daljnjeg delegiranja (AOSD)

Svi AOSD-ovi potpisuju izjave kojima se potvrđuje godišnje izvješće o radu za predmetnu godinu. Tim su izjavama obuhvaćene aktivnosti u okviru programa. AOSD-ovi izjavljuju da su aktivnosti povezane s izvršenjem proračuna provedene u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja, da su uspostavljeni sustavi upravljanja i kontrole pružili zadovoljavajuće jamstvo u pogledu zakonitosti i pravilnosti transakcija te da su pravilno utvrđeni i prijavljeni rizici povezani s tim aktivnostima te provedene mjere za njihovo ublažavanje.

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Uspostavljeni sustavi kontrole pružaju Glavnoj upravi TAXUD dovoljno jamstvo u pogledu kvalitete i pravilnosti rashoda i smanjuju rizik od neusklađenosti. Prethodno navedenim mjerama strategije kontrole smanjuju se potencijalni rizici ispod ciljane razine od 2 % i obuhvaćaju svi korisnici. Sve dodatne mjere za daljnje smanjenje rizika dovele bi do nerazmjerno visokih troškova te stoga nisu predviđene. Ukupni troškovi povezani s provedbom navedene strategije kontrole za sve rashode u programu Fiscalis ograničeni su na 1,6 % ukupnih izvršenih plaćanja. Očekuje se da će ostati na istoj razini za ovu inicijativu. Strategija kontrole programa ograničava rizik od neusklađenosti gotovo na nulu te ostaje razmjerna uključenim rizicima.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevара.

Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) može provoditi istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, u skladu s odredbama i postupcima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća* i Uredbi Vijeća³ (Euratom, EZ) br. 2185/96⁴ radi utvrđivanja je li došlo do prijevара, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti, koje utječu na financijske interese Unije, u vezi sa sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava ili odlukom o dodjeli bespovratnih sredstava ili ugovorom koji su financirani u okviru programa.

³ Uredba (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF), SL L 136, 31.5.1999., str. 1.

⁴ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevара i ostalih nepravilnosti, SL L 292, 15.11.1996., str. 2.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	14.03.01	dif./nedif. ¹	zemalja EFTA-e ²	zemalja kandidatkinja ³	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
	Poboljšanje ispravnog funkcioniranja poreznog sustava	dif./nedif.	Broj	Broj	Broj	Broj

- Zatražene nove proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	dif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkinja	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
	nije primjenjivo	dif.	Broj	Broj	Broj	Broj

¹ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

² EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

³ Zemlje kandidatkinje i, prema potrebi, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Broj	14.03.01
---	------	----------

Glavna uprava: TAXUD			2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
• Odobrena sredstva za poslovanje									
Broj proračunske linije 14.03.01	Obveze	(1a)	0,680	0,082	0,082	0,082	0,082	0,082	1,088
	Plaćanja	(2a)		0,680	0,082	0,082	0,082	0,082	1,008
UKUPNA odobrena sredstva za GU TAXUD	Obveze	=1a+1b +3	0,680	0,082	0,082	0,082	0,082	0,082	1,088
	Plaćanja	=2a+2b +3		0,680	0,082	0,082	0,082	0,082	1,008

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7	„Administrativni rashodi”
---	----------	---------------------------

U ovaj se dio unose „administrativni proračunski podaci”, koji se najprije unose u [prilog zakonodavnom financijskom izvještaju](#) (Prilog V. internim pravilima), koji se učitava u sustav DECIDE za potrebe savjetovanja među službama.

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta) Tekuće cijene

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
--	-------	-------	-------	-------	-------	--------

							VFO 2021.–2027.
Glavna uprava: TAXUD							
• Ljudski resursi		0,300	0,036	0,036	0,036	0,036	0,444
• Ostali administrativni rashodi – misije		0,020	0,002	0,002	0,002	0,002	0,028
UKUPNO GU TAXUD	Odobrena sredstva	0,320	0,038	0,038	0,038	0,038	0,472

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7 višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	0,320	0,038	0,038	0,038	0,038	0,472
--	--------------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta) Tekuće cijene

		2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO VFO 2021.–2027.
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1 – 7 višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	1	0,120	0,120	0,120	0,120	1,480
	Plaćanja	0,320	0,718	0,120	0,120	0,120	1,398

3.2.2. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	Godina 2023.	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Godina 2028.	Godina 2029.	UKUPNO
--	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	--------

NASLOV 7 višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi	0,300	0,036	0,036	0,036	0,036	0,036	0,036	0,516
Ostali administrativni rashodi	0,020	0,002	0,002	0,002	0,002	0,002	0,002	0,032
Međuzbroj za NASLOV 7 višegodišnjeg financijskog okvira	0,320	0,038	0,038	0,038	0,038	0,038	0,038	0,548

Izvan NASLOVA 7¹ višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi								
Ostali administrativni rashodi								
Međuzbroj izvan NASLOVA 7 višegodišnjeg financijskog okvira								

UKUPNO	0,320	0,038	0,038	0,038	0,038	0,038	0,038	0,548
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

¹ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

3.2.2.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

	Godina 2023.	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Godina 2028.	Ukupno
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)							
20 01 02 01 (sjedište i predstavništva Komisije)	1	1	0,4	0,2	0,1	0,1	2,8
20 01 02 03 (delegacije)							
01 01 01 01 (neizravno istraživanje)							
01 01 01 11 (izravno istraživanje)							
Druge proračunske linije (navesti)							
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)¹							
20 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne omotnice”)							
20 02 03 (UO, LO, UNS, UsO i MSD u delegacijama)							
XX 01 xx yy zz²	– u sjedištima						
	– u delegacijama						
01 01 01 02 (UO, UNS, UsO – neizravno istraživanje)							
01 01 01 12 (UO, UNS, UsO – izravno istraživanje)							
Druge proračunske linije (navesti)							
UKUPNO	1	1	0,4	0,2	0,1	0,1	2,8

XX se odnosi na odgovarajuće područje politike ili glavu proračuna.

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	Priprema sastanaka i korespondencije s državama članicama; rad na obrascima, informatičkim formatima i središnjem direktoriju
Vanjsko osoblje	nije primjenjivo

¹ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

² U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

3.2.3. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

Prijedlog/inicijativa:

- ☒ može se u potpunosti financirati preraspodjelom unutar relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira (VFO).

- ☐ zahtijeva upotrebu nedodijeljene razlike u okviru relevantnog naslova VFO-a i/ili upotrebu posebnih instrumenata kako su definirani u Uredbi o VFO-u.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije, odgovarajuće iznose te instrumente čija se upotreba predlaže.

- ☐ zahtijeva reviziju VFO-a.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije te odgovarajuće iznose.

3.2.4. Doprinos trećih strana

U prijedlogu/inicijativi:

- ☐ ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.
- ☐ predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	Godina N ¹	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)			Ukupno
Navesti tijelo koje sudjeluje u financiranju								
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva								

¹ Godina N je godina početka provedbe prijedloga/inicijative. Umjesto „N” upisati predviđenu prvu godinu provedbe (na primjer: 2021.). Isto vrijedi i za ostale godine.

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- ☒ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- ☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
 - ☐ na vlastita sredstva
 - ☐ na ostale prihode
 - navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda ☐

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Proračunska prihoda: linija	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative ²						
		Godina N	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)		
Članak								

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

--

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

--

² Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % na ime troškova naplate.